Programació didàctica

Departament de Llengua Castellana i Literatura

Curs 2026-2027

ies llompart

1. Introducció

1.1. Marc normatiu

La present programació didàctica del departament s'elabora d'acord amb el marc legal vigent a les Illes Balears, que estableix les directrius per a l'organització i desenvolupament del currículum en les etapes d'educació secundària obligatòria i batxillerat.

Per a l'ESO, es pren com a referència el **Decret 42/2025, de 14 de febrer**, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, especialment el seu article 40 relatiu a les programacions didàctiques.

Per al Batxillerat, la referència normativa és el **Decret 43/2025, de 14 de febrer**, que regula el currículum d'aquesta etapa educativa, i en particular l'article 44 sobre les programacions didàctiques.

A més, es té en compte la **Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears**, que

estableix el dret de les famílies a conèixer les programacions i els criteris d'avaluació, així com altres normatives estatals i autonòmiques que resultin d'aplicació.

1.2. Relació amb el PEC i la PGA

La programació didàctica del departament s'insereix en el marc global del **Projecte educatiu de centre (PEC)**, del qual assumeix els principis pedagògics, els valors educatius i les línies d'actuació prioritàries. D'aquesta manera, les programacions garanteixen la coherència amb la identitat del centre i contribueixen a la consecució dels seus objectius estratègics.

Alhora, les programacions didàctiques formen part de la **Programació general anual (PGA)**, que concreta cada curs escolar les línies d'actuació del centre. En aquest sentit, constitueixen un instrument operatiu que dona unitat i continuïtat al treball del professorat, assegurant la coherència entre les diferents matèries i cursos i facilitant la coordinació entre els docents del departament i amb la resta d'equips docents.

1.3. Objectius generals del departament

L'objectiu principal del departament de Llengua Castellana i Literatura és acompanyar l'alumnat en el seu procés d'ensenyament-aprenentatge. Dissenyar i dirigir de la millor manera possible la trajectòria dels cursos i matèries que conduïm, esdevé la finalitat de la tasca del professorat de llengua, perquè l'alumnat assoleixi les competències específiques de les matèries associades al departament, tant a l'etapa de l'ESO com a Batxillerat.

De manera sintètica, l'objectiu de la matèria de Llengua Castellana i Literatura s'orienta tant a l'eficàcia comunicativa a les habilitats lingüístiques (parlar, escoltar, llegir, escriure), com a la reflexió sobre la llengua i els seus usos, l'educació literària, el respecte per la diversitat lingüística de l'Estat, i el foment d' un ús ètic del llenguatge.

2. Programacions per etapes, cursos i matèries

2.1. ESO

2.1.1. Primer d'ESO

2.1.1.1. LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

Competències específiques
• CE 1 Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, analitzant l'origen i el desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals del castellà, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural. • CE 2 Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, formar-se una opinió i ampliar les possibilitats de gaudi i lleure. • CE 3 Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i un registre adequat, tenint en compte les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb una actitud cooperativa i

respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.

- CE 4 Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.

- CE 5 Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, atenent a les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.

- CE 6 Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la des d'un punt de vista crític i personal, alhora que respectuós amb la propietat intel·lectual.

- CE 7 Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni en diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.

- CE 8 Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permeten establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques, per conformar un mapa cultural, per ampliar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos amb intenció literària.

- CE 9 Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, per ampliar el repertori comunicatiu i per millorar les habilitats tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.

- CE 10 Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i erradicant els abusos de

poder a través de la paraula, per afavorir un ús no només eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.

Sabers bàsics seqüenciats i temporalització

LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS

- Observació de la biografia lingüística pròpia i de la diversitat lingüística del centre.
- Iniciació a la reflexió de les llengües i els estats, les llengües oficials i els factors que les condicionen. Les llengües minoritàries.
- Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics.

1r trimestre

COMUNICACIÓ

Context

- Components del fet comunicatiu. Grau de formalitat de la situació i de caràcter públic o privat. Distancia social entre els interlocutors. Propòsits comunicatius. Interpretació d'intencions. Canal de comunicació.
- Comunicació verbal.
- Comunicació no verbal.

Gèneres discursius

- Seqüències textuals bàsiques amb especial atenció a les narratives, descriptives, dialogades i expositives.
- Propietats textuals: coherència, cohesió, adequació i correcció.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit personal: la conversa.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació.
- Etiqueta digital.
- Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa.

Al llarg del curs

Processos

- Comprensió oral. Sentit global del text. Relació entre les seves parts. Intencionalitat de l'emissor. Selecció de la informació rellevant. Retenció de la informació rellevant.
- Producció de textos orals formals. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal.
- La conversa en la vida social. Pràctica d'actes de parla: explicar, opinar, dialogar i descriure en situacions comunicatives pròpies de l'activitat escolar.
- Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminatoris del llenguatge verbal i no

verbal que transmeten prejudicis i estereotips.
- Comprensió lectora. Lectura de textos en veu alta. Identificació del sentit global del text i la relació entre les parts. Selecció i retenció de la informació. Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips.
- Producció escrita. Planificació. Textualització. Revisió de textos propis de l'àmbit acadèmic, personal i social. Edició de textos propis de l'àmbit acadèmic, personal i social.
- Ús de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, resums, definicions, mapes conceptuals, organigrames, exposicions i explicacions senzilles, glossaris, taules de continguts, etc., en suport en paper o digital, amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica.
- Coneixement de les estratègies verbals i no verbals per a la producció escrita en diferents suports. Planificació. Organització de la informació. Redacció. Revisió. Presentació del text. Localització d'una determinada informació en un text escrit.
- Comprensió i interpretació de textos escrits de l'àmbit personal, escolar i social: instruccions, correus electrònics, etc.
- Producció de textos escrits amb correcció gramatical i ortogràfica, i propietat lèxica.
- Alfabetització mediàtica i informacional.
- Estratègies de cerca guiada i selecció d'informació a Internet amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència.
- Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
- Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.
- Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminatoris del llenguatge verbal i icònic que transmeten prejudicis, estereotips i desqualificació.

Al llarg del curs

Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics

- Identificació i ús dels recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els textos i la seva actitud envers aquests. Formes de dixi (temporal, personal i espacial).
- Procediments de modalització: tipus d'enunciats segons l'actitud del parlant, modes verbals.
- Ús coherent de les formes verbals en els texts. Els temps de passat en la narració. Correlació temporal en el discurs relatat.
- Ús progressivament autònom de diccionaris, manuals de consulta de gramàtica per obtenir informació bàsica, i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital.
- Explicació i ús dels signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del

text escrit: els dos punts, els parèntesis, els claudàtors. La seva relació amb el significat.

Al llarg del curs

EDUCACIÓN LITERÀRIA

Lectura autònoma

- Lectura d'obres completes i/o fragments entre una sèrie de propostes.
- Exploració guiada de la biblioteca virtual, escolar i pública disponible.
- Participació en actes culturals vinculats amb el circuit literari lector.
- Estratègies per a la recomanació de les lectures, en suports variats.

Lectura guiada

- Estratègies per a la interpretació de les obres a través de converses literàries.
- Característiques dels diferents gèneres i subgèneres literaris.
- Recursos expressius.
- Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts.
- Creació de textos a partir models donats.

1r trimestre: *¿Quién cuenta las estrellas?*
2n trimestre: *¡Cómo molo*!, Elvira Lindo
3r trimestre: *El príncipe de la niebla*, Carlos Ruíz Zafón

REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA

- Diferències rellevants entre llengua oral i llengua escrita.
- Categories gramaticals, sintagmes i funcions sintàctiques (subjecte, predicat, etc.).

Al llarg del curs

Al departament s'ha acordat distribuir els **sabers** en **sis unitats de programació** com s'indica a continuació:

Unitats	Avaluació
- UP1: Poesía eres tú.: la comunicación, el sustantivo, monosemia y polisemia. Comprensión literaria. - UP2: ¿Cómo se cuentan las historias?: Los determinantes. Propiedades del texto. Sinónimos. Géneros literarios. **Lectura 1r trimestre**: *¿Quién cuenta las estrellas?*	1a avaluació seguiment
- UP3: Aprendemos a informar: Los adjetivos. La noticia. Antónimos. La narración.	2a avaluació seguiment

- UP4: Hablando se entiende la gente: El pronombre. El diálogo. Hiperonimia e hiponimia. **Lectura 2n trimestre:** *¡Cómo molo!*	
- UP5: Pocas palabras bastan: El verbo. El resumen. Estructura de las palabras. La descripción literaria. - UP6: La vuelta al mundo en 7000 lenguas: Palabras invariables. La derivación. La descripción literaria. **Lectura 3r trimestre:** *El príncipe de la niebla.*	3a avaluació final

Criteris d'avaluació

- CA 1.1 Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb atenció especial a la del propi territori, a partir de l'explicació del seu origen i el seu desenvolupament històric i sociolingüístic, contrastant aspectes lingüístics i discursius de les diferents llengües, com també trets dels dialectes de l'espanyol, diferenciant-los dels trets sociolectals i de registre, en manifestacions orals, escrites i multimodals.

- CA 2.1. Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals senzills de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.

- CA 2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals senzills, avaluant la seva qualitat, la seva fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

- CA3.1. Realitzar narracions i exposicions orals senzilles amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social i educatiu ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, en diferents suports i utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals.

- CA 3.2. Participar en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, de manera activa i adequada, amb actituds d'escolta activa i fent ús d'estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.

- CA 4.1. Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor en textos escrits i multimodals senzills de diferents àmbits que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les

inferències necessàries.

- CA 4.2. Valorar la forma i el contingut de textos senzills avaluant la seva qualitat, la seva fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

- CA 5.1. Planificar la redacció de textos escrits i multimodals senzills, atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal; redactar esborranys i revisar-los amb ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat.

- CA 6.1. Localitzar, seleccionar i contrastar informació de manera guiada procedent de diferents fonts, calibrant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític i respectant els principis de propietat intel·lectual.

- CA 6.2. Elaborar treballs de recerca de manera guiada en diferents suports sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada.

- CA 6.3. Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació a la cerca i la comunicació de la informació.

- CA 7.1. Triar i llegir textos a partir de preseleccions guiant-se pels propis gustos, interessos i necessitats i deixant constància del propi itinerari lector i de l'experiència de lectura.

- CA 7.2. Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica i lectora.

- CA 8.1. Explicar i argumentar, amb l'ajuda de pautes i models, la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra, atesa la configuració dels gèneres i subgèneres literaris
.
- CA 8.3. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.

- CA 9.1. Revisar els textos propis de manera guiada i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística i amb un metallenguatge específic.

- CA 9.3. Formular generalitzacions sobre aspectes bàsics del funcionament de la

llengua a partir de l'observació, la comparació i la transformació d'enunciats, així com de la formulació d'hipòtesis i la recerca de contraexemples utilitzant un metallenguatge específic i consultant de manera guiada diccionaris, manuals i gramàtiques.

- CA 10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuals i discursius utilitzats, així com dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones.

- CA 10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com educatiu i social.

Metodologia i estratègies didàctiques

La metodologia es basa en els següents principis:

- **Aprenentatge competencial**: L'objectiu principal és que l'alumnat desenvolupi les competències clau mitjançant situacions d'aprenentatge relacionades amb la seva realitat.

- **Aprenentatge significatiu**: Es parteix dels coneixements previs i interessos de l'alumnat per facilitar la comprensió i la motivació.

- **Inclusió i atenció a la diversitat**: Es tenen en compte els diferents ritmes i necessitats, oferint estratègies i suports per afavorir l'aprenentatge de tot l'alumnat.

- **Metodologies actives**: Es promou la participació i el treball autònom i en equip mitjançant projectes, tasques col·laboratives i activitats pràctiques.

- **Avaluació formativa**: L'avaluació es planteja com una eina per millorar l'aprenentatge, oferint retroacció constant i implicant l'alumnat en el seu propi procés.

Per aplicar aquests principis, es fan servir estratègies com:

- **Treball cooperatiu** i agrupaments flexibles.

- **Ús de materials diversos** i recursos digitals adaptats.

- **Projectes interdisciplinaris** que connectin diferents matèries.

- **Tècniques de pensament crític i reflexiu**.
- **Activitats gamificades** i dinàmiques motivadores.
- **Autoavaluació i coavaluació**, per fomentar l'autonomia i la responsabilitat.

Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació

- La qualificació reflecteix el resultat de l'avaluació formativa. Segons la decisió del claustre, els **criteris d'avaluació** (apartat 3) no es qualifiquen individualment, sinó que serveixen de base per obtenir una **valoració global** del procés de l'alumne.
- Aquesta valoració global es reflectirà mitjançant una **nota numèrica (0-10)** que s'obté dels resultats dels instruments d'avaluació lligats als diferents criteris. L'arrodoniment es contempla a partir de 0'7 a les avaluacions de seguiment 1 i 2, o de 0'5 a l'avaluació ordinària sempre i quan l'alumne/a hagi demostrat una evolució positiva.

  La relació entre els instruments d'avaluació i el seu pes a la nota és el següent:

- **Proves escrites 40%**
- **Treballs i projectes 25%**
- **Lectures 20%**
- **Quadern 15%**

  Quant al tractament de l'ortografia, es penalitzarà -0'1 per falta fins a un màxim d'un punt. No es comptarà el primer error ortogràfic, i les faltes repetides es descomptaran una sola vegada.

  L'alumnat ha d'obtenir una nota igual o superior a 5 per aprovar la matèria.

Atenció a la diversitat

De manera general, s'aplicaran les següents mesures:

- Adaptacions metodològiques i d'accés al currículum.
- Diversificació d'activitats i materials.
- Reforç educatiu ordinari dins de l'aula.
- Coordinació amb els serveis d'orientació i docents de suport a la inclusió.

- Desenvolupament de situacions d'aprenentatge multinivell, que permetin diferents graus d'aprofundiment.

De manera particular, es tindran en compte els informes **PEP** de cada alumne.

Elements transversals

Educació en valors

- Foment del respecte, la convivència, la solidaritat i la resolució pacífica dels conflictes.
- Rebuig de qualsevol forma de discriminació (per sexe, raça, religió, orientació sexual, etc.).

Igualtat de gènere

- Promoció de la igualtat entre homes i dones.
- Prevenció dels estereotips sexistes i de la violència de gènere.

Ús responsable de la tecnologia

- Desenvolupament de la competència digital de manera segura i crítica.
- Prevenció de riscos com el ciberassetjament o la desinformació.

Educació afectivosexual

- Basada en el respecte, la llibertat i la diversitat.
- Promoció de relacions sanes i responsables.

Salut i benestar

- Cuidar la salut mental i emocional.

Foment de la lectura i l'expressió

- Treball de la lectura i l'expressió oral i escrita en totes les àrees i llengües.

Esperit crític i emprenedor

- Desenvolupament de la creativitat, l'autonomia i la capacitat per resoldre problemes.

Activitats complementàries

- Possible sortida al cinema o teatre segons la oferta cultural d'aquest curs i / o taller de teatre al centre.

- Aquesta relació d'activitats no té caràcter exhaustiu. En cas que, al llarg del curs escolar sorgeixin oportunitats educatives que no hagin pogut ser previstes en el moment d'elaborar aquesta programació didàctica, el departament podrà incorporar activitats complementàries, extraescolars o sortides equivalents a les ja programades, sempre que mantinguin la mateixa tipologia, vagin adreçades a un alumnat de característiques similars, comptin amb una organització equivalent pel que fa al professorat responsable i responguin als mateixos objectius pedagògics, competències específiques o resultats d'aprenentatge. Aquestes activitats s'entendran incloses dins la planificació aprovada d'aquest departament, en tant que constitueixen actuacions equivalents a les previstes inicialment i es desenvolupen dins el mateix marc pedagògic i organitzatiu.

Pla de seguiment

- L'avaluació és **contínua** al llarg del curs, i s'han especificat a l'apartat d'avaluació i qualificació els procediments i instruments d'avaluació que es fan servir en tot moment.
- L'avaluació és **formativa**, perquè es preveu una bona comunicació i un feedback continuat entre professorat i alumnat i entre el propi alumne (autoavaluació) i els seus companys (coavaluació). Molts de sabers i instruments d'avaluació s'aniran repetint de manera recurrent al llarg del curs i la professora acompanya els alumnes en l'identificació dels errors i en la millora del procés d'aprenentatge. També revisarà i orientarà les tasques i instruccions a les necessitats precises de l'alumnat per afavorir-ne la motivació i l'acompliment.

Pla de recuperació

L'avaluació és contínua.

En aquest curs no es contempla cap recuperació dels cursos anteriors.

Revisió i millora
• La revisió i millora de la programació d'aquesta materia es farà al llarg del curs, de forma simultània a la seva implementació i, especialment, al final del curs.

2.1.2. Segon d'ESO

2.1.2.1. LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

Competències específiques
• CE 1 Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, analitzant l'origen i el desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals del castellà, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural. • CE 2 Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, formar-se una opinió i ampliar les possibilitats de gaudi i lleure. • CE 3 Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i un registre adequat, tenint en compte les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb una actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials. • CE 4 Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement. • CE 5 Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, atenent a les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.

- CE 6 Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la des d'un punt de vista crític i personal, alhora que respectuós amb la propietat intel·lectual.

- CE 7 Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni en diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.

- CE 8 Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permeten establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques, per conformar un mapa cultural, per ampliar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos amb intenció literària.

- CE 9 Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, per ampliar el repertori comunicatiu i per millorar les habilitats tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.

- CE 10 Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i erradicant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús no només eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.

Sabers bàsics seqüenciats i temporalització

LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS

- Observació de la biografia lingüística pròpia i de la diversitat lingüística del centre.
- Les llengües de l'entorn: origen, distribució geogràfica i nocions bàsiques.
- Coneixement del domini lingüístic i de la unitat de la llengua castellana.
- Iniciació a la reflexió interlingüística.
- Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics.

Temporalització - 3er trimestre

COMUNICACIÓ

Context

- Components del fet comunicatiu. Grau de formalitat de la situació i de caràcter públic o privat. Distància social entre els interlocutors. Propòsits comunicatius. Interpretació d'intencions. Canal de comunicació.
- Comunicació verbal.
- Comunicació no verbal.

Gèneres discursius

- **Seqüències textuals bàsiques** amb especial atenció a les narratives, descriptives, dialogades i expositives.
- Propietats textuals: coherència, cohesió, adequació i correcció.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit personal: la conversa.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació.
- Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa.

Temporalització - Al llarg del curs

Processos

- **Comprensió oral.** Sentit global del text. Relació entre les seves parts. Intencionalitat de l'emissor. Selecció de la informació rellevant. Retenció de la informació rellevant.
- **Producció de texts orals formals.** Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal.
- **La conversa en la vida social**. Pràctica d'actes de parla: explicar, opinar, dialogar i descriure en situacions comunicatives pròpies de l'activitat escolar.
- **Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminatoris** del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips.
- **Comprensió lectora.** Lectura de texts en veu alta. Identificació del sentit global del text i la relació entre les parts. Selecció i retenció de la informació. Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips.
- **Producció escrita.** Planificació. Textualització. Revisió de texts propis de l'àmbit acadèmic, personal i social. Edició de texts propis de l'àmbit acadèmic, personal i social.

- **Ús de l'escriptura per a l'organització del pensament:** presa de notes, esquemes, resums, definicions, mapes conceptuals, organigrames, exposicions i explicacions senzilles, glossaris, taules de continguts, etc., en suport en paper o digital, amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica.
- Coneixement de les **estratègies verbals i no verbals per a la producció escrita** en diferents suports. Planificació. Organització de la informació. Redacció. Revisió. Presentació del text. Localització d'una determinada informació en un text escrit.
- **Comprensió i interpretació de textos escrits** de l'àmbit personal, escolar i social: instruccions, correus electrònics, etc.
- Producció de textos escrits amb correcció gramatical i ortogràfica, i propietat lèxica.
- Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminatoris del llenguatge verbal i icònic que transmeten prejudicis, estereotips i desqualificació.

Temporalització - Al llarg del curs

Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics

- Procediments de modalització: tipus d'enunciats segons l'actitud del parlant, modes verbals.
- Introducció als mecanismes lingüístics de la cohesió.
- Els connectors textuals explicatius, temporals, d'ordre i de contrast.
- Ús coherent de les formes verbals en els texts. Els temps de passat en la narració. Correlació temporal en el discurs relatat.
- Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació: explicació i anàlisi de l'adequació textual.
- Ús progressivament autònom de diccionaris, manuals de consulta de gramàtica per obtenir informació bàsica, i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital.
- Explicació i ús dels signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit: els dos punts, els parèntesis, els claudàtors. La seva relació amb el significat.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Aplicació guiada del coneixement i ús reflexiu de les normes ortogràfiques i gramaticals, valorant la necessitat d'ajustar-se a la norma lingüística, tant en textos manuscrits com digitals.
- L'accentuació de diftongs, triftongs i hiats. Accentuació de les paraules compostes.
- Escriptura correcta de paraules d'ús habitual que continguin grafies homòfones.

Temporalització - Al llarg del curs

EDUCACIÓ LITERÀRIA

Lectura autònoma

- Lectura d'obres completes i/o fragments entre una sèrie de propostes.
- Relació de les obres llegides amb aspectes de l'actualitat, com també amb altres textos i manifestacions artístiques i culturals.
- Estratègies per a la recomanació de les lectures, en suports variats.

Temporalització - Al llarg del curs amb una lectura per trimestre

1r trimestre: *El valle de los lobos*, de Laura Gallego

2n trimestre: *La música del viento*, de Jordi Sierra i Fabra

3r trimestre: *El reino de las tres lunas*, de Nando López

Lectura guiada

- Estratègies per a la interpretació de les obres a través de converses literàries.
- Elements constitutius del gènere literari i el sentit de l'obra.
- Característiques dels diferents gèneres i subgèneres literaris.
- Recursos expressius.
- Creació de textos a partir models donats.

Temporalització - Al llarg del curs amb una lectura per trimestre; la creació de textos amb una intenció literària al tercer trimestre.

REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA

- Diferències rellevants entre llengua oral i llengua escrita.
- El so i el sistema d'escriptura. Les paraules: forma i significat. El discurs: ordre de les paraules, components de l'oració.
- Categories gramaticals, sintagmes i funcions sintàctiques (subjecte, predicat, etc.).
- Oració simple i la seva concordança.

Temporalització - Al llarg del curs

Al departament s'ha acordat distribuir els **sabers** en **sis unitats de programació** com s'indica a continuació:

Unitats	Avaluació
- UP1: La lengua y la comunicación.Categorías gramaticales. Géneros literarios.	1a avaluació seguiment

- UP2: El texto y sus propiedades. Determinantes y pronombres. Monosemia y polisemia. El lenguaje literario. **Lectura 1r trimestre:** *El valle de los lobos*, de Laura Gallego	
- UP3: Textos expositivos. Oración y enunciado. Denotación y connotación. El lenguaje literario. - UP4: Textos argumentativos. El sintagma nominal. Homonimia. Los tópicos literarios. **Lectura 2n trimestre:** *La música del viento*, de Jordi Sierra i Fabra	2a avaluació seguiment
- UP5: Textos instructivos. El verbo. Relación de palabras según su significado. - UP6: Géneros informativos. El sintagma verbal. Creación literaria. **Lectura 3r trimestre**: *El reino de las tres lunas*, de Nando López	3a avaluació final

Criteris d'avaluació

- CA 1.1 Reconèixer les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb atenció especial a la del propi territori, identificant algunes nocions bàsiques de les llengües, tant les d'Espanya com les que formen els repertoris lingüístics dels alumnes, i contrastant alguns dels seus trets en manifestacions orals, escrites i multimodals.

- CA 2.1. Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals senzills de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.

- CA 2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals senzills, avaluant la seva qualitat, la seva fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

- CA3.1. Realitzar narracions i exposicions orals senzilles amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social i educatiu ajustant-se a les

convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, en diferents suports i utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals.

- CA 3.2. Participar en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, de manera activa i adequada, amb actituds d'escolta activa i fent ús d'estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.

- CA 4.1. Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor en textos escrits i multimodals senzills de diferents àmbits que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries.

- CA 4.2. Valorar la forma i el contingut de textos senzills avaluant la seva qualitat, la seva fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

- CA 5.1. Planificar la redacció de textos escrits i multimodals senzills, atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal; redactar esborranys i revisar-los amb ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat.

- CA 6.1. Localitzar, seleccionar i contrastar informació de manera guiada procedent de diferents fonts, calibrant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític i respectant els principis de propietat intel·lectual.

- CA 6.2. Elaborar treballs de recerca de manera guiada en diferents suports sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada.

- CA 6.3. Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació a la cerca i la comunicació de la informació.

- CA 7.1. Triar i llegir textos a partir de preseleccions guiant-se pels propis gustos, interessos i necessitats i deixant constància del propi itinerari lector i de l'experiència de lectura.

- CA 7.2. Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica i lectora.

- CA 8.1. Explicar i argumentar, amb l'ajuda de pautes i models, la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra, atesa la configuració dels gèneres i

subgèneres literaris.

- CA 8.3. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.

- CA 9.1. Revisar els textos propis de manera guiada i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística i amb un metallenguatge específic.

- CA 9.3. Formular generalitzacions sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i la transformació d'enunciats, així com de la formulació d'hipòtesis i la recerca de contraexemples utilitzant un metallenguatge específic i consultant de manera guiada diccionaris, manuals i gramàtiques.

- CA 10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuals i discursius utilitzats, així com dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones.

- CA 10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com educatiu i social.

Metodologia i estratègies didàctiques

- **Flipped classroom**: els alumnes també han de ser responsables del seu aprenentatge. Per tal d'aprofitar més les classes de forma pràctica, els alumnes han d'aconseguir assolir certes parts de la teoria pel seu compte.

- **Ensenyament mitjançant preguntes obertes:** s'intenta invitar a la reflexió crítica als alumnes mitjançant el plantejament de preguntes relacionades amb el tema de què tracta la classe o la situació.

- **Aprenentatge entre iguals:** amb la creació de grups d'experts, no és el docent qui imparteix sempre les classes ni dona sempre el contingut. Ells mateixos es converteixen en les principals fonts d'informació pels seus companys, fent l'educació més igualitària.

- **Aprenentatge cooperatiu:** els treballs en grups són una eina essencial per a què els alumnes aconsegueixin arribar a acords de forma raonada i pacífica amb la resta dels seus companys.

- **Aprenentatge mitjançant problemes:** es proposa una situació o cas real que els alumnes han de resoldre de manera activa. Aquest procés fomenta la recerca d'informació, l'anàlisi crítica i la presa de decisions en equip, tot afavorint que els coneixements adquirits siguin més significatius i aplicables a la vida real**.**
- **Gamificació:** la introducció de dinàmiques pròpies del joc dins l'aula afavoreix l'augment de la motivació i la implicació dels alumnes.
- **Aprenentatge multinivell:** es reconeix la diversitat d'habilitats i ritmes dins de l'aula, adaptant activitats i continguts perquè cada alumne pugui avançar d'acord amb el seu nivell. Això permet que tothom pugui progressar de manera personalitzada i significativa.
- **En ocasions, s'hauran de fer classes magistrals:** hi ha moments en què la transmissió directa del docent és necessària per aportar una visió general, aclarir conceptes clau o introduir nous continguts. Aquest tipus de sessions serveixen de base per a un aprenentatge posterior més autònom i pràctic
- ***Design thinking*:** mitjançant aquest enfocament creatiu i col·laboratiu, els alumnes aprenen a identificar necessitats, generar idees, prototipar i provar solucions. Es fomenta l'empatia, la innovació i la capacitat de resoldre problemes de manera original i efectiva.

Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació

- La qualificació reflecteix el resultat de l'avaluació formativa. Segons la decisió del claustre, els **criteris d'avaluació** (apartat 3) no es qualifiquen individualment, sinó que serveixen de base per obtenir una **valoració global** del procés de l'alumne.
- Aquesta valoració global es reflectirà mitjançant una **nota numèrica (0-10)** que s'obté dels resultats dels instruments d'avaluació lligats als diferents criteris. L'arrodoniment es contempla a partir de 0'7 a les avaluacions de seguiment 1 i 2, o de 0'5 a l'avaluació ordinària, sempre i quan l'alumne/a hagi demostrat una evolució positiva.

  La relació entre els instruments d'avaluació i el seu pes a la nota és el següent:

- **Proves escrites 40%**
- **Treballs i projectes 25%**
- **Lectures 20%**

- **Quadern 15%**

Quant al tractament de l'ortografia, es penalitzarà -0'1 per falta fins a un màxim d'un punt. No es comptarà el primer error ortogràfic, i les faltes repetides es descomptaran una sola vegada.

L'alumnat ha d'obtenir una nota igual o superior a 5 per aprovar la matèria.

Atenció a la diversitat

De forma generalitzada, s'apliquen les mesures d'atenció a la diversitat. S'adapten totes les activitats, així com també es diversifiquen per a adaptar-se al nivell i les necessitats particulars del alumnes.

- Es fa un reforç positiu dels alumnes dins l'aula per a què es sentin a un entorn segur per a la seva millora acadèmica, social i personal.
- El docent es coordinarà amb els orientadors per a afavorir la inclusió dins l'aula i per a fer més accesibles les proves.
- Es desenvoluparan diferents situacions d'aprenentatge diverses que permetin un correcte desenvolupament de les diferents intel·ligències i capacitats dels alumnes.
- Es tenen en compte els **PEP** dels alumnes a l'hora de corregir les activitats i les proves, així com també al moment d'avaluar el seu rendiment a classe.

Elements transversals

Educació en valors

- Foment del respecte, la convivència, la solidaritat i la resolució pacífica dels conflictes.
- Rebuig de qualsevol forma de discriminació (per sexe, raça, religió, orientació sexual, etc.).

Igualtat de gènere

- Promoció de la igualtat entre homes i dones.
- Prevenció dels estereotips sexistes i de la violència de gènere.

Ús responsable de la tecnologia

- Desenvolupament de la competència digital de manera segura i crítica.
- Prevenció de riscos com el ciberassetjament o la desinformació.

Educació afectivosexual

- Basada en el respecte, la llibertat i la diversitat.
- Promoció de relacions sanes i responsables.

Salut i benestar

- Cuidar la salut mental i emocional.

Foment de la lectura i l'expressió

- Treball de la lectura i l'expressió oral i escrita en totes les àrees i llengües.

Esperit crític i emprenedor

- Desenvolupament de la creativitat, l'autonomia i la capacitat per resoldre problemes.

Activitats complementàries

- Es podran organitzar sortides al teatre o al cinema depenent de l'interès general, la cartelera i les possibilitats de mobilització del grups de 2n d'ESO.
- Aquesta relació d'activitats no té caràcter exhaustiu. En cas que, al llarg del curs escolar sorgeixin oportunitats educatives que no hagin pogut ser previstes en el moment d'elaborar aquesta programació didàctica, el departament podrà incorporar activitats complementàries, extraescolars o sortides equivalents a les ja programades, sempre que mantinguin la mateixa tipologia, vagin adreçades a un alumnat de característiques similars, comptin amb una organització equivalent pel que fa al professorat responsable i responguin als mateixos objectius pedagògics, competències específiques o resultats d'aprenentatge. Aquestes activitats s'entendran incloses dins la planificació aprovada d'aquest departament, en tant que constitueixen actuacions equivalents a les previstes inicialment i es desenvolupen dins el mateix marc pedagògic i organitzatiu.

Pla de seguiment

- L'avaluació és **contínua** al llarg del curs, i s'han especificat a l'apartat d'avaluació i qualificació els procediments i instruments d'avaluació que es fan servir en tot moment.

• L'avaluació és **formativa**, perquè es preveu una bona comunicació i un feedback continuat entre professorat i alumnat i entre el propi alumne (autoavaluació) i els seus companys (coavaluació). Molts de sabers i instruments d'avaluació s'aniran repetint de manera recurrent al llarg del curs i la professora acompanya els alumnes en l'identificació dels errors i en la millora del procés d'aprenentatge. També revisarà i orientarà les tasques i instruccions a les necessitats precises de l'alumnat per afavorir-ne la motivació i l'acompliment.
Pla de recuperació
• L'avaluació és contínua, per tant, si l'alumne aprova els dos primers trimestres de l'assignatura, aprova la matèria pendent del curs anterior. • Examen de recuperació al mes d'abril en cas de no aprovar les dues primeres avaluacions. (Veure annex 1. del Pla de Pendents 26-27)
Revisió i millora
• La revisió i millora de la programació d'aquesta materia es farà al llarg del curs, de forma simultània a la seva implementació i, especialment, al final del curs.

2.1.3. Tercer d'ESO

2.1.3.1. LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

Competències específiques
• CE 1. Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, analitzant l'origen i el desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals del castellà, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els • CE 2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de

l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, formar-se una opinió i ampliar les possibilitats de gaudi i lleure.

- CE 3. Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i un registre adequat, tenint en compte les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb una actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.

- CE 4. Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.

- CE 5. Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, atenent a les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.

- CE 6. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la des d'un punt de vista crític i personal, alhora que respectuós amb la propietat intel·lectual.

- CE 7. Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni en diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.

- CE 8. Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permeten establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques, per conformar un mapa cultural, per ampliar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos amb intenció literària.

- CE 9. Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la

consciència lingüística, per ampliar el repertori comunicatiu i per millorar les habilitats tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.

- CE 10. Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i erradicant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús no només eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.

Sabers bàsics seqüenciats i temporalització

LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS

- Biografia lingüística pròpia i diversitat lingüística del centre.
- Les famílies lingüístiques i les llengües del món i les llengües de l'entorn: origen, distribució geogràfica i nocions bàsiques.
- Coneixement del domini lingüístic i de la unitat de la llengua castellana.
- Contacte entre llengües i fenòmens que se'n deriven.

Temporalització: 3r trimestre.

COMUNICACIÓ

Context. Components del fet comunicatiu.

- Grau de formalitat de la situació. Caràcter públic o privat. Distància social entre els interlocutors.
- Propòsits comunicatius, interpretació d'intencions i canal de comunicació.
- Elements no verbals de la comunicació.
- Funcions del llenguatge.

Gèneres discursius

- **Seqüències textuals bàsiques**. Amb especial atenció a les **expositives** i **argumentatives**.
- Propietats textuals: coherència, cohesió, adequació i correcció i pragmàtica lingüística.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit personal, amb especial atenció als actes de parla que amenacen la imatge de l'interlocutor; la discrepància, la queixa, l'ordre i la reprovació.
- **Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu**: esquemes, resums, treballs, presentacions orals...
- Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació; etiqueta digital; riscs de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa.

Al primer trimestre i durant tot el curs.

Processos

- **Interacció oral i escrita de caràcter informal. Cooperació conversacional i cortesia lingüística.** Escolta activa, assertivitat, empatia i resolució dialogada dels conflictes. Prendre i deixar la paraula.
- **Comprensió oral. Sentit global del text i de la relació entre les seves parts.** Selecció i retenció de la informació rellevant. Intenció de l'emissor. Detecció dels usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal.
- **Producció oral formal. Planificació i recerca d'informació.** Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. Creació de textos individuals i dialogats.
- **Comprensió lectora.** Sentit global del text. Relació entre parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text.
- **Producció escrita.** Planificació, redacció, revisió i edició en diferents suports.
- Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc. Anàlisi, valoració, reorganització i síntesi d'aquests tipus de text
- **Alfabetització mediàtica i informacional.** Recerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència.
- Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
- Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.

Al llarg del curs.

Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics

- **L'expressió de la subjectivitat en textos de caràcter expositiu**. Identificació i ús de les fórmules de confiança i cortesia en la relació amb les situacions de comunicació. Recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els textos: formes de dixi (personal, temporal i espacial) i procediments de modalització.

1r Trimestre

- **Recursos lingüístics per l'adequació del registre a la situació de comunicació**. En contextos personals, acadèmics i socials.
- **Mecanismes de cohesió.** Connectors textuals temporals, explicatius, d'ordre i de contrast. Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis).
- Ús coherent de les formes verbals als textos.
- **Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts**. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. **Els signes bàsics de puntuació** com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.

Al llarg del curs

EDUCACIÓ LITERÀRIA

Lectura autònoma

- Criteris i estratègies per a la selecció d'obres variades a partir de l'exploració guiada de la biblioteca virtual, escolar i pública disponible, i per a la presa de consciència progressiva dels propis gustos i identitat lectora.
- Participació activa en actes culturals vinculats amb el circuit literari lector.
- Expressió de l'experiència lectora, amb suport d'exemples i fent servir, progressivament, un metallenguatge específic de diferents formes d'apropiació i recreació.
- Estratègies de mobilització de l'experiència personal i lectora com a forma d'establir vincles entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, com també amb altres textos i manifestacions artístiques i culturals.
- Estratègies per a la recomanació entre iguals, oral i escrita, de les lectures en suports variats.

Al llarg del curs.

Lectura guiada

- Estratègies per a la construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic.
- Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra.
- Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos orals, escrits i multimodals, així com altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges.
- Expressió pautada, a través de processos i suports diversificats, de la interpretació i valoració personal d'obres i fragments literaris. Lectura amb perspectiva de gènere.
- Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats.
- Creació de textos a partir de l'apropiació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).
- Manifestacions artístiques literàries i de diferents tipus (musicals, pictòriques, etc.).
- Recursos expressius. Figures retòriques.
- Literatura espanyola: obres i/o fragments i autors més representatius de la literatura espanyola des de la literatura medieval fins al segle XX.
- Principals moviments artístics i literaris de l'edat mitjana.
- Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. Edició en diferents suports.
- Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc.
- Recerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència.
- Anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis per transformar-la en coneixement.
- Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
- Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.

Al llarg del curs. Lectures trimestrals.

1r trimestre: *Abdel,* de Enrique Páez
2n trimestre: *Las lágrimas de Shiva*, de César Mallorquí
3r trimestre: *Huye sin mirar atrás*, de Luís Leante

REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA

- Diferències rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita atenent aspectes sintàctics i lèxics.
- Reconeixement de la llengua com a sistema i a les seves unitats bàsiques, tenint en compte els diferents nivells: el so i sistema d'escriptura, les paraules (forma i significat), la seva organització en el discurs (ordre de les paraules, components de les oracions o connexió entre els significats).
- Distinció entre la forma (categoria gramatical) i la funció de les paraules (funcions sintàctiques). Coneixement dels procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria. Reflexió sobre els canvis en un significat, les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors denotatius i connotatius en funció del context i el propòsit comunicatiu.
- Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple i aproximació a la oració composta. Observació i transformació d'enunciats d'acord amb aquests esquemes i ús de la terminologia sintàctica necessària.
- Estratègies d'ús progressivament autònom de diccionaris i manuals de gramàtica, per obtenir informació gramatical bàsica.

Al llarg del curs.

Al departament s'ha acordat distribuir els **sabers** en **sis unitats de programació** com s'indica a continuació:

Unitats	Avaluació
UP1. Empezamos *Ortografía, propiedades textuales, estudio del léxico, categorías gramaticales.* **UP2.** Creamos un relato de terror. *Modalidades textuales, el sintagma nominal y sus complementos/adyacentes, repaso de las normas ortográficas y los diacríticos.*	1a avaluació seguiment
UP3. Conocemos la mitología grecolatina *El texto expositivo, el Renacimiento, el cambio semántico, el sintagma nominal II: determinantes y pronombres, tabú y eufemismos, la ortografía de la B y la V* **UP4.** Somos periodistas	2a avaluació seguiment

Los medios de comunicación de masas: la noticia. La prosa del siglo XVI - XVII, el sintagma verbal (el verbo y complementos), el léxico de la lengua, el uso de la h.	
UP5. ¿Podríamos vender cualquier cosa? *La publicidad: el cartel publicitario. La literatura del Barroco: la lírica. Los complementos verbales (II), neologismos y préstamos léxicos, uso de la g y la j.* **UP6.** ¿Qué lenguas hablas? *Las lenguas del mundo. Variedades de la lengua. El teatro barroco, siglas y acrónimos, los signos de puntuación.*	3a avaluació final

Criteris d'avaluació

- CA 1.1 Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb atenció especial a la del propi territori, a partir de l'explicació del seu origen i el seu desenvolupament històric i sociolingüístic, contrastant aspectes lingüístics i discursius de les diferents llengües, com també trets dels dialectes de l'espanyol, diferenciant-los dels trets sociolectals i de registre, en manifestacions orals, escrites i multimodals.
- CA 1.2 Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística en l'entorn social pròxim i de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens del contacte entre llengües i de la indagació dels drets lingüístics individuals i col·lectius.
- CA 2.1 Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en texts orals i multimodals d'una certa complexitat a diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.
- CA 2.2 Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals d'una certa complexitat, avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.
- CA 3.1 Realitzar exposicions i argumentacions orals d'una certa extensió i complexitat amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social, educatiu i professional ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió, correcció i el registre

adequat en diferents suports, utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals.

- CA 3.2 Participar de manera activa i adequada en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.
- CA 4.1 Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals d'una certa complexitat que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries.
- CA 4.2 Valorar críticament el contingut i la forma de texts d'una certa complexitat avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, com també l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.
- CA 5.1 Planificar la redacció de textos escrits i multimodals d'una certa extensió atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal; redactar esborranys i revisar-los amb l'ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat.
- CA 5.2 Incorporar procediments per enriquir els texts atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.
- CA 6.1 Localitzar, seleccionar i contrastar, de manera progressivament autònoma, informació procedent de diferents fonts, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític respectant els principis de propietat intel·lectual.
- CA 6.2 Elaborar treballs de recerca, de manera progressivament autònoma, en diferents suports, sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada.
- CA 6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals amb relació a la cerca i la comunicació de la informació.
- CA 7.1 Llegir de manera autònoma texts seleccionats en funció dels propis gustos, interessos i necessitats, i deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i l'experiència de lectura.
- CA 7.2 Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.

- CA 8.1 Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric, atesa la configuració i evolució dels gèneres i subgèneres literaris.
- CA 8.2 Establir de manera progressivament autònoma vincles argumentats entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals, com també altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura.
- CA 8.3 Crear texts personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.
- CA 9.1 Revisar els textos propis de manera progressivament autònoma i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística amb el metallenguatge específic.
- CA 9.2 Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques
- de l'emissor, com també els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic.
- CA 9.3 Formular generalitzacions sobre alguns aspectes del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i transformació d'enunciats, com també de la formulació d'hipòtesis i la recerca de contraexemples, utilitzant el metallenguatge específic i consultant de manera progressivament autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.
- CA 10.1 Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuals i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals de la comunicació.
- CA 10.2 Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la recerca de consensos, tant en l'àmbit personal com educatiu i social.

Metodologia i estratègies didàctiques

- Plantejament de preguntes obertes i debat.
- Ús de rúbriques i guies d'autoavaluació.
- Gamificació.
- Aprenentatge multinivell.
- Metodologies actives i vivencials (dramatitzacions, relacions entre personatges i alumnes i entre la història i l'actualitat).
- Aprenentatge cooperatiu.
- Classe invertida (*Flipped Classroom*).

Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació

- La qualificació reflecteix el resultat de l'avaluació formativa. Segons la decisió del claustre, els **criteris d'avaluació** (apartat 3) no es qualifiquen individualment, sinó que serveixen de base per obtenir una **valoració global** del procés de l'alumne.
- Aquesta valoració global es reflectirà mitjançant una **nota numèrica (0-10)** que s'obté dels resultats dels instruments d'avaluació lligats als diferents criteris. L'arrodoniment es contempla a partir de 0'7 a les avaluacions de seguiment 1 i 2, o de 0'5 a l'avaluació ordinària, sempre i quan l'alumne/a hagi demostrat una evolució positiva.

  La relació entre els instruments d'avaluació i el seu pes a la nota és el següent:

- **Proves escrites i orals: 50%**
- **Treballs i projectes.: 20%**
- **Lectures: 20%**
- **Quadern i tasques diàries: 10%**

  Quant al tractament de l'ortografia, es penalitzarà -0'2 per falta fins a un màxim de dos punts. No es comptarà el primer error ortogràfic, i les faltes repetides es descomptaran una sola vegada.

L'alumnat ha d'obtenir una nota igual o superior a 5 per aprovar la matèria.

Atenció a la diversitat

- Flexibilització en el nombre i tipus de preguntes (V/F, test...).
- Utilització de la lletra adequada a les necessitats de l'alumnat: negreta, ratllats, majúscules, etc. Augment de interlineat. Ressalt de paraules clau.
- Seqüenciació de tasques i exercicis segons el grau de dificultat.
- Esquemes, guions i recordatoris per fer les tasques.
- Pactar els errors ortogràfics a tenir en compte en les tasques i proves d'avaluació.
- Flexibilització del temps i les dates per fer les tasques i proves d'avaluació.

De manera particular, es tindran en compte els informes **PEP** de cada alumne/a.

Elements transversals

- Garantir una educació inclusiva, equitativa, de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom.
- Aconseguir la igualtat de gènere i empoderar totes les dones i les nenes.
- Reduir la desigualtat en i entre els països.
- . Adoptar mesures urgents per a combatre el canvi climàtic i els seus efectes.
- Promoure societats pacífiques i inclusives per a aconseguir un desenvolupament sostenible; proporcionar accés a la justícia per a totes les persones, i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells.

Activitats complementàries

- Sortida al teatre i/o al cinema segons la oferta cultural.
- Aquesta relació d'activitats no té caràcter exhaustiu. En cas que, al llarg del curs escolar sorgeixin oportunitats educatives que no hagin pogut ser previstes en el moment d'elaborar aquesta programació didàctica, el departament podrà incorporar activitats complementàries, extraescolars o sortides equivalents a les ja programades, sempre que mantinguin la mateixa tipologia, vagin adreçades a un alumnat de característiques similars, comptin amb una organització equivalent pel que fa al professorat responsable i responguin als mateixos objectius pedagògics,

competències específiques o resultats d'aprenentatge. Aquestes activitats s'entendran incloses dins la planificació aprovada d'aquest departament, en tant que constitueixen actuacions equivalents a les previstes inicialment i es desenvolupen dins el mateix marc pedagògic i organitzatiu.

Pla de seguiment

- L'avaluació és **contínua** al llarg del curs, i s'han especificat a l'apartat d'avaluació i qualificació els procediments i instruments d'avaluació que es fan servir en tot moment.
- L'avaluació és **formativa**, perquè es preveu una bona comunicació i un feedback continuat entre professorat i alumnat i entre el propi alumne (autoavaluació) i els seus companys (coavaluació). Molts de sabers i instruments d'avaluació s'aniran repetint de manera recurrent al llarg del curs i la professora acompanya els alumnes en l'identificació dels errors i en la millora del procés d'aprenentatge. També revisarà i orientarà les tasques i instruccions a les necessitats precises de l'alumnat per afavorir-ne la motivació i l'acompliment.

Pla de recuperació

- L'assignatura es recuperarà si s'aproven les dues primeres avaluacions del curs actual.
- Examen de recuperació en el mes d'abril en cas de no aprovar les dues primeres avaluacions.

(Veure annex 1. del Pla de Pendents 26-27)

Revisió i millora

- La revisió i millora de la programació d'aquesta materia es farà al llarg del curs, de forma simultània a la seva implementació i, especialment, al final del curs.

2.1.4. Quart d'ESO

2.1.4.1. LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

Competències específiques
• CE 1. Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, analitzant l'origen i el desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals del castellà, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els • CE 2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, formar-se una opinió i ampliar les possibilitats de gaudi i lleure. • CE 3. Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i un registre adequat, tenint en compte les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb una actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials. • CE 4. Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement. • CE 5. Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, atenent a les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes. • CE 6. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la des d'un punt de vista crític i personal, alhora que respectuós amb la propietat intel·lectual. • CE 7. Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni en diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura,

per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.

- CE 8. Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permeten establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques, per conformar un mapa cultural, per ampliar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos amb intenció literària.
- CE 9. Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, per ampliar el repertori comunicatiu i per millorar les habilitats tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.
- CE 10. Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i erradicant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús no només eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.

Sabers bàsics seqüenciats i temporalització

Sabers bàsics de caràcter general que es treballaran durant tot el curs.

- Comprensió oral. Sentit global del text i de la relació entre les seves parts. Selecció i retenció de la informació rellevant. Intenció de l'emissor. Detecció dels usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal amb especial èmfasi en la perspectiva de gènere. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Producció oral formal. Planificació i recerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. La deliberació oral argumentada i la creació de textos expositius i argumentatius.
- Interacció oral i escrita de caràcter formal. Cooperació conversacional i cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat, empatia i resolució dialogada dels conflictes. Prendre i deixar la paraula.

- Comprensió lectora. Sentit global del text. Relació entre parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals...
- Producció escrita. Planificació, redacció, revisió i edició en diferents suports
- Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital.
- Els signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.
- Ús coherent de les formes verbals als textos. Correlació temporal a diferents estructures oracionals i en el discurs relatat.
- Alfabetització mediàtica i informacional. Recerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència
- Anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació d'esquemes propis i transformació en coneixement
- Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
- Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.
- Expressió de l'experiència lectora, amb suport d'exemples i fent servir, progressivament, un metallenguatge específic de diferents formes d'apropiació i recreació.
- Estratègies de mobilització de l'experiència personal, lectora i cultural per establir vincles de manera argumentada entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, així com amb altres textos i manifestacions artístics i culturals.
- Estratègies per a la presa de consciència i verbalització argumentada dels propis gustos i identitat lectora.
- Criteris i estratègies per a la selecció d'obres variades a partir de l'exploració guiada i autònoma de la biblioteca virtual, i exploració autònoma de la biblioteca escolar i pública disponible.

- Estratègies per interpretar i valorar obres i fragments literaris a partir de la integració dels diferents aspectes analitzats amb interès pels valors culturals, ètics i estètics presents als textos. Lectura amb perspectiva de gènere.
- Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Anàlisi bàsica del valor dels recursos expressius i dels seus efectes en la recepció. Figures retòriques.
- Literatura espanyola: obres i/o fragments i autors més representatius de la literatura espanyola des de la literatura del XVIII fins al segle XX.
- Estratègies d'ús progressivament autònom de diccionaris i manuals de gramàtica, per obtenir informació gramatical bàsica.

Sabers bàsics de caràcter específic que es treballaran en un determinat trimestre.

PRIMER TRIMESTRE

- Distinció entre la forma (categoria gramatical) i la funció de les paraules (funcions sintàctiques). Coneixement dels procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria. Reflexió sobre els canvis en un significat.
- L'expressió de la subjectivitat en textos de caràcter expositiu i argumentatiu. Identificació i ús de les variacions de les formes díctiques en relació amb les situacions de comunicació i altres marques de modalització. Seqüències textuals bàsiques expositives, argumentatives i seqüències mixtes.
- Pragmàtica lingüística. Propietats textuals: coherència, cohesió, adequació i correcció.
- Mecanismes de cohesió. Connectors textuals temporals, explicatius, d'ordre i de contrast. Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis). Connectors de causa, conseqüència, condició i hipòtesi.

  Lectura 1r trimestre: *El círculo escarlata*, de César Mallorquí

SEGON TRIMESTRE

- Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple. Ordre de les paraules i concordança.
- Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics i exploració de maneres d'evitar-los.

- La realitat sociolingüística d'Espanya. Contacte entre llengües i fenòmens que se'n deriven. El marc normatiu de les llengües d'Espanya.

  Lectura 2n trimestre: *Conexiones*, de Elizabeth Stewart

TERCER TRIMESTRE

- Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració composta: juxtaposició, coordinació i subordinació. Observació, anàlisi i transformació d'enunciats d'acord amb aquests esquemes i ús de la terminologia sintàctica necessària.
- Creació de textos a partir de l'apropiació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).
- Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el currículum vitae, el videocurrículum, la carta de motivació, entrevista de treball.

  Lectura 3r trimestre: lectura lliure

Al departament s'ha acordat distribuir els **sabers** en **sis unitats de programació** com s'indica a continuació:

Unitats	Avaluació
UP 1. ¿Puede la literatura mejorar la sociedad? *(funciones del lenguaje, derivación y composición, reglas de la coma, la Ilustración)* **UP 2. ¿Has tenido la necesidad de romper las normas sociales?** *(narración y descripción, categorías gramaticales, mayúsculas y reglas generales de acentuación, el Romanticismo)*	1a avaluació seguiment
UP 3. ¿Cuáles son los defectos de la sociedad actual? (propiedades textuales, exposición, resumen y tema, funciones sintácticas I, tilde diacrítica, el Realismo) **UP 4. ¿Alguna vez has pensado que la vida no tiene sentido?** (rima y métrica, funciones sintácticas II, diptongos e hiatos, la generación del 98)	2a avaluació seguiment
UP 5: Verde que te quiero verde (figuras retóricas, la argumentación, coordinadas y subordinadas, la generación del 27) **UP 6. Cinco horas con nosotros mismos** (textos académicos, tipos de subordinadas, la literatura en la dictadura)	Avaluació final

Criteris d'avaluació

- CA 1.1 Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb atenció especial a la del propi territori, a partir de l'explicació del seu origen i el seu desenvolupament històric i sociolingüístic, contrastant aspectes lingüístics i discursius de les diferents llengües, com també trets dels dialectes de l'espanyol, diferenciant-los dels trets sociolectals i de registre, en manifestacions orals, escrites i multimodals.
- CA 1.2 Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística en l'entorn social pròxim i de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens del contacte entre llengües i de la indagació dels drets lingüístics individuals i col·lectius.
- CA 2.1 Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en texts orals i multimodals d'una certa complexitat a diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.
- CA 2.2 Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals d'una certa complexitat, avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.
- CA 3.1 Realitzar exposicions i argumentacions orals d'una certa extensió i complexitat amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social, educatiu i professional ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió, correcció i el registre adequat en diferents suports, utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals.
- CA 3.2 Participar de manera activa i adequada en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.
- CA 4.1 Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals d'una certa complexitat que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries.
- CA 4.2 Valorar críticament el contingut i la forma de texts d'una certa complexitat avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, com també l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.

- CA 5.1 Planificar la redacció de textos escrits i multimodals d'una certa extensió atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal; redactar esborranys i revisar-los amb l'ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat.

- CA 5.2 Incorporar procediments per enriquir els texts atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.

- CA 6.1 Localitzar, seleccionar i contrastar, de manera progressivament autònoma, informació procedent de diferents fonts, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític respectant els principis de propietat intel·lectual.

- CA 6.2 Elaborar treballs de recerca, de manera progressivament autònoma, en diferents suports, sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada.

- CA 6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals amb relació a la cerca i la comunicació de la informació.

- CA 7.1 Llegir de manera autònoma texts seleccionats en funció dels propis gusts, interessos i necessitats, i deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i l'experiència de lectura.

- CA 7.2 Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.

- CA 8.1 Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric, atesa la configuració i evolució dels gèneres i subgèneres literaris.

- CA 8.2 Establir de manera progressivament autònoma vincles argumentats entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals, com també altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura.

- CA 8.3 Crear texts personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i

audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.

- CA 9.1 Revisar els textos propis de manera progressivament autònoma i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística amb el metallenguatge específic.
- CA 9.2 Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques
- de l'emissor, com també els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic.
- CA 9.3 Formular generalitzacions sobre alguns aspectes del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i transformació d'enunciats, com també de la formulació d'hipòtesis i la recerca de contraexemples, utilitzant el metallenguatge específic i consultant de manera progressivament autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.
- CA 10.1 Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuals i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals de la comunicació.
- CA 10.2 Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la recerca de consensos, tant en l'àmbit personal com educatiu i social.

Metodologia i estratègies didàctiques

- Plantejament de preguntes obertes i debat.
- Ús de rúbriques i guies d'autoavaluació.
- Gamificació
- Aprenentatge multinivell
- Metodologies actives i vivencials (dramatitzacions, relacions entre personatges i alumnes i entre la història i l'actualitat)
- Aprenentatge basat en problemes (plantejar situacions reals com una entrevista de treball)
- Aprenentatge cooperatiu

- Classe invertida (Flipped Classroom)

Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació

- La qualificació reflecteix el resultat de l'avaluació formativa. Segons la decisió del claustre, els **criteris d'avaluació** (apartat 3) no es qualifiquen individualment, sinó que serveixen de base per obtenir una **valoració global** del procés de l'alumne.
- Aquesta valoració global es reflectirà mitjançant una **nota numèrica (0-10)** que s'obté dels resultats dels instruments d'avaluació lligats als diferents criteris. L'arrodoniment es contempla a partir de 0'7 a les avaluacions de seguiment 1 i 2, o de 0'5 a l'avaluació ordinària, sempre i quan l'alumne/a hagi demostrat una evolució positiva.

  La relació entre els instruments d'avaluació i el seu pes a la nota és el següent:

- **Proves escrites i orals: 55%**
- **Treballs i projectes: 15%**
- **Lectures: 20%**
- **Quadern i participació: 10%**

  Quant al tractament de l'ortografia, es penalitzarà -0'2 per falta fins a un màxim de dos punts. No es comptarà el primer error ortogràfic, i les faltes repetides es descomptaran una sola vegada.

  L'alumnat ha d'obtenir una nota igual o superior a 5 per aprovar la matèria.

Atenció a la diversitat

- Flexibilització el nombre i tipus de preguntes (V/F, test...)
- Utilització de la lletra adequada a les necessitats de l'alumnat negreta, ratllats, MAJÚSCULES. Augment de l'interlineat. Ressalt de paraules clau.
- Seqüenciació de tasques i exercicis segons el grau de dificultat
- Esquemes, guions i recordatoris per fer les tasques
- Pactar els errors ortogràfics a tenir en compte en les tasques i proves d'avaluació
- Prioritzar el contingut que s'ha d'avaluar davant del format de les produccions

- Flexibilització del temps i les dates per fer les tasques i proves d'avaluació

De manera particular, es tindran en compte els informes **PEP** de cada alumne/a.

Elements transversals

- Garantir una educació inclusiva, equitativa, de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom
- Aconseguir la igualtat de gènere i empoderar totes les dones i les nenes
- Reduir la desigualtat en i entre els països
- Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes
- Promoure societats pacífiques i inclusives per aconseguir un desenvolupament sostenible; proporcionar accés a la justícia per a totes les persones, i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells

Activitats complementàries

- Possible sortida al teatre o cinema segons la oferta cultural.
- Aquesta relació d'activitats no té caràcter exhaustiu. En cas que, al llarg del curs escolar sorgeixin oportunitats educatives que no hagin pogut ser previstes en el moment d'elaborar aquesta programació didàctica, el departament podrà incorporar activitats complementàries, extraescolars o sortides equivalents a les ja programades, sempre que mantinguin la mateixa tipologia, vagin adreçades a un alumnat de característiques similars, comptin amb una organització equivalent pel que fa al professorat responsable i responguin als mateixos objectius pedagògics, competències específiques o resultats d'aprenentatge. Aquestes activitats s'entendran incloses dins la planificació aprovada d'aquest departament, en tant que constitueixen actuacions equivalents a les previstes inicialment i es desenvolupen dins el mateix marc pedagògic i organitzatiu.

Pla de seguiment

- L'avaluació és **contínua** al llarg del curs, i s'han especificat a l'apartat d'avaluació i qualificació els procediments i instruments d'avaluació que es fan servir en tot moment.
- L'avaluació és **formativa**, perquè es preveu una bona comunicació i un feedback continuat entre professorat i alumnat i entre el propi alumne (autoavaluació) i els seus companys (coavaluació). Molts de sabers i instruments d'avaluació s'aniran repetint de manera recurrent al llarg del curs i la professora acompanya els

alumnes en l'identificació dels errors i en la millora del procés d'aprenentatge. També revisarà i orientarà les tasques i instruccions a les necessitats precises de l'alumnat per afavorir-ne la motivació i l'acompliment.

Pla de recuperació

- L'assignatura es recuperarà si s'aproven les dues primeres avaluacions del curs actual.
- Examen de recuperació en el mes d'abril en cas de no aprovar les dues primeres avaluacions.

  (Veure annex 1. del Pla de Pendents 26-27)

Revisió i millora

- La revisió i millora de la programació d'aquesta materia es farà al llarg del curs, de forma simultània a la seva implementació i, especialment, al final del curs.

2.2. Batxillerat

2.2.1. Primer de batxillerat

2.2.1.1. LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

Competències específiques
• CE 1. Explicar i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del coneixement de la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya i la riquesa dialectal de l'espanyol, com també la reflexió sobre els fenòmens del contacte entre llengües, per afavorir la reflexió interlingüística, per refutar els estereotips i perjudicis lingüístics i per valorar aquesta diversitat com a font de patrimoni cultural. • CE 2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci. • CE 3. Produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent a textos de caràcter acadèmic, amb rigor, fluïdesa, coherència, cohesió, correcció i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals, com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials. • CE 4. Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, amb atenció especial a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, integrant la informació explícita i realitzant les inferències necessàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement. • CE 5. Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, amb atenció especial als gèneres discursius de l'àmbit acadèmic, per construir coneixement i respondre de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes. • CE 6. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de

manipulació i desinformació i integrar-la i transformar-la en coneixement per comunicar-la, amb un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual, especialment en el marc de la realització de treballs de recerca sobre temes del currículum o vinculats a les obres literàries llegides.

- CE 7. Seleccionar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres i compartir experiències lectores per construir la identitat lectora pròpia i gaudir de la dimensió social de la lectura.

- CE 8. Llegir, interpretar i valorar obres rellevants de la literatura espanyola i hispanoamericana, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals per establir vincles entre textos diversos a fi de conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats d'aprofitament de la literatura i crear textos d'intenció literària.

- CE 9. Consolidar i aprofundir en el coneixement explícit i sistemàtic sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica.

- CE 10. Posar les pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.

Sabers bàsics seqüenciats i temporalització

A. LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS

- La situació lingüística a l'Estat espanyol.

- Característiques de les principals varietats dialectals de l'espanyol d'Espanya i d'Amèrica.

- Prejudicis i estereotips lingüístics.

Temporalització: 1r trimestre.

B. COMUNICACIÓ

Context

- La situació lingüística a l'Estat espanyol.

- Característiques de les principals varietats dialectals de l'espanyol d'Espanya i d'Amèrica.

- Prejudicis i estereotips lingüístics.

Temporalització: 1r trimestre.

Gèneres discursius

- Propietats textuals: adequació, coherència, cohesió, correcció.**(1r trimestre)**

- Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: el text acadèmic. **(3r trimestre)**

- Gèneres discursius propis de l'àmbit social. Textos periodístics: narració, exposició i argumentació. Mitjans de comunicació i xarxes socials. **(Durant tot el curs))**

- Gèneres literaris.**(Durant tot el curs)**

Processos

- Expressió oral i mediació. Adequació al nivell de formalitat requerit per la situació comunicativa. El registre estàndard. Trets discursius i lingüístics del discurs formal. Elements no verbals. Planificació i recerca d'informació, construcció del discurs i revisió. Transferència dels coneixements lingüístics (lèxics, gramaticals i fonètics) al discurs. Interacció oral en contextos formals. Ús propi i aliè de la paraula. Cooperació conversacional i cortesia lingüística.

- Expressió escrita. Planificació: recerca i selecció d'informació; anàlisi, valoració, organització i síntesi de la informació. Redacció i revisió: transferència dels coneixements lingüístics (lèxics, gramaticals i ortogràfics) al text escrit. Interacció escrita.

- Comprensió oral. Sentit global del discurs. Parts del discurs i relació que mantenen. Usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal. Intenció comunicativa del parlant. Selecció de la informació rellevant.

- Comprensió escrita. Sentit global del text. Parts del text i relació que mantenen. Usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Publicitat i propaganda. Intenció

comunicativa de l'emissor. Selecció de la informació rellevant. Interpretació del llenguatge en el seu context. Connotació, denotació i sentit figurat.

Temporalització: Durant tot el curs

Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics.

- La modalitat. Formes lingüístiques per a l'expressió de la subjectivitat i de l'objectivitat. **(2n i 3r trimestre)**

- Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació comunicativa. **(Durant tot el curs)**

- Connectors, marcadors discursius i altres procediments lèxics, semàntics i gramaticals que contribueixen a la cohesió del text. **(Durant tot el curs)**

- Relacions entre formes verbals com a procediment de cohesió textual, amb especial atenció a l'ús dels temps verbals. Valor de les formes no personals. **(Durant tot el curs)**

- Correcció lingüística i revisió ortogràfica, gramatical i tipogràfica dels textos. **(Durant tot el curs)**

- Relació dels signes lingüístics amb el significat del text. **(2n i 3r trimestre)**

C. EDUCACIÓ LITERÀRIA

Lectura autònoma

- Selecció d'obres rellevants d'autors de la literatura espanyola, europea i universal, amb assessorament.

- Participació activa en el circuit literari i lector, en activitats com ara encontres literaris amb autors d'obres llegides, sessions de narració oral, clubs de lectura, etc.

- Utilització autònoma de tot tipus de biblioteques, físiques i digitals.

- Accés a diferents experiències culturals: representacions teatrals, exposicions bibliogràfiques, etc.

- Expressió argumentada dels gustos lectors personals.

- Diversificació del corpus llegit, amb atenció als circuits comercials del llibre i distingint entre literatura canònica i literatura de consum, clàssics i best-sellers.

Temporalització:

- **1r trimestre:**
  - Lectura triada pels propis alumnes.
- **2n trimestre:**
  - *La Celestina*, F. de Rojas.
- **3r trimestre:**
  - *Lazarillo de Tormes,* Anónimo.

Lectura guiada

- Establiment de vincles entre la literatura castellana contemporània i altres disciplines artístiques.

- La literatura castellana des de l'edat mitjana fins al Romanticisme.

- Anàlisi i comentari del text literari: elements constitutius del gènere literari i sentit de l'obra literària, les relacions externes del text amb el seu context social, històric i amb la tradició literària.

Temporalització:

- **1r trimestre:**
  - Romanticismo.
- **2n trimestre:**
  - Edad Media
  - Renacimiento y Barroco (I): lírica
- **3r trimestre:**
  - Renacimiento y Barroco (II): narrativa y teatro.

D. REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA

- Diferències rellevants entre llengua oral i llengua escrita, amb especial atenció als elements sintàctics, lèxics i pragmàtics. **(3r trimestre)**

- Formació de paraules. Elements constitutius: lexema i morfemes. **(1r trimestre)**

- Categories gramaticals: tipus i ús. **(1r trimestre)**

- Sintaxi. Estructures sintàctiques simples i complexes. Relacions lògiques, gramaticals i semàntiques entre els elements d'una oració. Les funcions sintàctiques. Connectors com a element cohesionador del text i que hi aporta coherència. Elements de referència. Díctics. Ordre lògic dels elements de l'oració. Signes de puntuació. **(2n i 3r trimestre)**

- Explicació del significat de paraules o expressions dins el context. Sinonímia, antonímia, paronímia, polisèmia, homonímia. Hiperonímia i hiponímia. Connotació i denotació. Elements discriminatoris del llenguatge. Identificació dels elements lingüístics que comprometen la comprensió d'un text escrit o oral. **(2n trimestre)**

- Propostes de millora i enriquiment d'un text escrit o oral. **(Durant tot el curs)**

Al departament s'ha acordat distribuir els **sabers** en **sis unitats de programació** com s'indica a continuació:

Unitat	Avaluació
• **UP1:** Les varietats lingüístiques (la realitat plurilingüe d'Espanya i la projecció de l'espanyol) i la llengua com a sistema. Concepte de llengua i dialecte. Categories gramaticals i l'oració simple. • **UP2:** El text periodístic (notícia i reportatge). Tema, resum, comentari de text i el significat de les paraules. Formació de paraules. Lectures: obra literària escollida per cada alumne	1a avaluació seguiment
• **UP3**: Literatura medieval: el "mester de juglaría" i "clerecía", la prosa del XIV, la poesía de "cancionero" i "romancero". Convencions literàries. • **UP4**: El text periodístic (article d'opinió). Tema, resum, comentari de text i el significat de les paraules. L'oració composta. Lectures: *La Celestina*	2a avaluació seguiment
• **UP5:** Literatura del segle d'Or: la lírica de Garcilaso, Góngora i Quevedo, el teatre de Lope, Calderón, i la narrativa de Cervantes. Pràctica i consolidació de sabers de reflexió sobre la llengua. • **UP6:** Literatura de la Il·lustració i el Romanticisme. Pràctica i consolidació de sabers de reflexió sobre la llengua. **Lectures:** *El Lazarillo de Tormes*	3a avaluació final

Criteris d'avaluació

- CA 1.1. Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya i els dialectes de l'espanyol. Reconèixer els trets distintius de les varietats dialectals de l'espanyol en textos orals, escrits i multimodals. Explicar el desenvolupament històric, sociolingüístic i la situació actual de l'espanyol.

- CA 1.2. Identificar, qüestionar i refutar prejudicis i estereotips lingüístics. Respectar i valorar la riquesa cultural lingüística i dialectal, a partir de l'observació i la reflexió de la diversitat lingüística de l'entorn. Explorar els fenòmens de contacte de llengües, amb especial atenció a les xarxes socials i als mitjans de comunicació. Investigar sobre els drets lingüístics i diversos models de convivència entre llengües.

- CA 2.1. Identificar el sentit global, l'estructura i la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals complexos. Analitzar la interacció entre els diferents codis en un missatge.

- CA 2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals complexos. Avaluar la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat. Avaluar l'eficàcia dels procediments comunicatius emprat en una producció oral.

- CA 3.1. Fer exposicions i argumentacions orals formals amb diferent grau de planificació sobre temes de caire científic, cultural, social i acadèmic. Fer exposicions orals que s'ajustin a les convencions de cada gènere discursiu, amb coherència, cohesió i correcció i adequant-se a la situació comunicativa concreta. Utilitzar de manera eficaç els recursos verbals i no verbals propis de situacions orals.

- CA 3.2. Participar de manera activa i adequada en interaccions orals, formals i informals i en el treball en equip amb actituds d'escolta activa i fent ús de les estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.

- CA 4.1. Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals especialitzats amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació. Realitzar les inferències necessàries i amb diferents propòsits de lectura.

- CA 4.2. Valorar la forma i el contingut de textos complexos. Avaluar la qualitat, la fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

- CA 5.1. Elaborar textos acadèmics coherents, cohesionats i amb el registre adequat sobre temes curriculars o d'interès social i cultural. Planificar el text segons la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal i de redacció. Revisar esborranys de manera individual o entre iguals, o mitjançant altres instruments de consulta.

- CA 5.2. Incorporar procediments per enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.

- CA 6.1. Elaborar treballs de recerca de manera autònoma, en diferents suports, sobre temes curriculars d'interès cultural que impliquin localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts. Calibrar la fiabilitat i pertinència de les fonts en funció dels objectius de lectura. Organitzar la informació i integrar-la en esquemes propis. Reelaborar la informació i comunicar-la de manera creativa, adoptant un punt de vista crític i respectuós amb la propietat intel·lectual.

- CA 6.2. Avaluar la veracitat de notícies i informacions, amb especial atenció a les xarxes socials i altres entorns digitals. Seguir pautes d'anàlisi, contrast i verificació en la recerca d'informació, fent ús de les eines adequades i mantenint una actitud crítica enfront dels possibles biaixos de la informació.

- CA 7.1. Triar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània. Deixar constància del progrés de l'itinerari lector i cultural personal mitjançant l'explicació argumentada dels criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i de l'experiència de lectura.

- CA 7.2. Compartir l'experiència lectora utilitzant el metallenguatge específic. Elaborar una interpretació personal establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals.

- CA 8.1. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides mitjançant l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra. Establir les relacions externes del text amb el seu context social i històric i amb la tradició literària. Utilitzar el metallenguatge específic en la interpretació d'obres literàries i incorporar-hi judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica.

- CA 8.2. Desenvolupar projectes de recerca que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal. Establir vincles argumentats entre els clàssics de la literatura espanyola objecte de lectura guiada i altres textos i manifestacions artístiques clàssiques o contemporànies, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge, recursos expressius i valors ètics i estètics. Explicitar la implicació i la resposta personal del lector en la lectura.

- CA 8.3. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.

- CA 9.1. Revisar els propis textos i fer propostes de millora. Argumentar els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística. Utilitzar un metallenguatge específic en la revisió. Identificar i esmenar problemes de comprensió lectora utilitzant els coneixements explícits sobre la llengua i el seu ús.
- CA 9.2. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, com també els efectes que té en el receptor. Utilitzar el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic en l'anàlisi dels trets lingüístics escollits.
- CA 9.3. Elaborar i presentar els resultats de petits projectes de recerca sobre aspectes rellevants del funcionament de la llengua. Formular hipòtesis i establir generalitzacions, utilitzant els conceptes i la terminologia lingüística adequada. Consultar de manera autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.
- CA 10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuals i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones.
- CA 10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com en l'educatiu i el social.

Metodologia i estratègies didàctiques

- Treball individual i grupal.
- Lectura guiada de textos.
- Activitats competencials.
- Proves escrites a partir del comentari de textos.
- Activitats de reflexió.

Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació

- La qualificació reflecteix el resultat de l'avaluació formativa. Segons la decisió del claustre, els **criteris d'avaluació** (apartat 3) no es qualifiquen individualment, sinó que serveixen de base per obtenir una **valoració global** del procés de l'alumne.
- Aquesta valoració global es reflectirà mitjançant una **nota numèrica (0-10)** que s'obté dels resultats dels instruments d'avaluació lligats als diferents criteris.

L'arrodoniment es contempla a partir de 0'7 a les avaluacions de seguiment 1 i 2, o de 0'5 a l'avaluació ordinària i a l'extraordinària, sempre i quan l'alumne/a hagi demostrat una evolució positiva.

La relació entre els instruments d'avaluació i el seu pes a la nota és el següent:

- **60% proves escrites (comentaris de text)**
- **20% lectura**
- **20% treball**

La nota registrada als instruments d'avaluació pot baixar fins a 2 punts per faltes d'ortografia. Es penalitza -0'25 a partir de la segona falta finS a un màxim de 2 punts. Aquesta norma segueix el sistema de qualificació i tractament de l'ortografia de la PAU.

L'alumnat ha d'obtenir una nota igual o superior a 5 per aprovar la matèria.

Atenció a la diversitat

A l'etapa de Batxillerat les adaptacions són d'accés. Es tindran en compte les necessitats de suport que alguns alumnes puguin presentar, com ara:

- La presentació dels enunciats, més seqüenciats i guiats en la seva redacció.
- L'adaptació de la tipologia i tamany de lletra, la proporció orientativa de l'espai de resposta a treballs, exàmens i diferents activitats.
- L'adaptació del temps de resposta.
- Altres adaptacions, si escau, com la situació de l'alumne/a dins l'aula o l'ús específic de materials com ordinadors personals...
- En el cas d'alumnat d'altes capacitats, es proposaran activitat d'enriquiment a través de lectures voluntàries i de treballs de literatura comparada.

Es tindran en compte els PEP individuals consensuats amb EOSA.

Elements transversals

- A través de comentaris de text, es proposaran lectures que abordin temes com la igualtat, els prejudicis, el respecte, medi ambient...

Activitats complementàries

- Podran organitzar-se sortides al cinema o teatre en funció de la cartelera i l'oferta teatral si s'ofereixen títols d'obres que puguin ser d'interès per a la matèria. Es

preveu convidar la companyia Teatre de Vellut perquè vinguin al centre durant el 3r trimestre a fer una representació amb relació a la literatura dels segles d'Or. Aquesta activitat està pendent de concretar segons el preu i la disponibilitat de dates.

- Aquesta relació d'activitats no té caràcter exhaustiu. En cas que, al llarg del curs escolar sorgeixin oportunitats educatives que no hagin pogut ser previstes en el moment d'elaborar aquesta programació didàctica, el departament podrà incorporar activitats complementàries, extraescolars o sortides equivalents a les ja programades, sempre que mantinguin la mateixa tipologia, vagin adreçades a un alumnat de característiques similars, comptin amb una organització equivalent pel que fa al professorat responsable i responguin als mateixos objectius pedagògics, competències específiques o resultats d'aprenentatge. Aquestes activitats s'entendran incloses dins la planificació aprovada d'aquest departament, en tant que constitueixen actuacions equivalents a les previstes inicialment i es desenvolupen dins el mateix marc pedagògic i organitzatiu.

Pla de seguiment

- L'avaluació és **contínua** al llarg del curs, i s'han especificat a l'apartat d'avaluació i qualificació els procediments i instruments d'avaluació que es fan servir en tot moment.
- L'avaluació és **formativa**, perquè es preveu una bona comunicació i un feedback continuat entre professorat i alumnat i entre el propi alumne (autoavaluació) i els seus companys (coavaluació). Molts de sabers i instruments d'avaluació s'aniran repetint de manera recurrent al llarg del curs i la professora acompanya els alumnes en l'identificació dels errors i en la millora del procés d'aprenentatge. També revisarà i orientarà les tasques i instruccions a les necessitats precises de l'alumnat per afavorir-ne la motivació i l'acompliment.

Pla de recuperació

- Tot i que l'avaluació és contínua, a cada trimestre es proposen treballs individuals que tracten d'alguns sabers específics dins els sabers generals i que s'avaluen només a un trimestre (per exemple, les lectures autònomes); per això, es contempla la següent mesura de recuperació:
    - Abans de l'avaluació ordinària, es proposarà una data de lliurament de tots els treballs individuals pendents.
- La prova de recuperació de la convocatòria extraordinària serà global de tota la matèria del curs i en format PAU. La nota de l'avaluació extraordinària mai no serà inferior a la nota de l'ordinària.

(A 1r Batxillerat no es recuperen matèries de cursos anteriors.)
Revisió i millora
• La revisió i millora de la programació d'aquesta materia es farà al llarg del curs, de forma simultània a la seva implementació i, especialment, al final del mateix.

2.2.2. Segon de batxillerat

2.2.2.1. LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

Competències específiques
• CE 1. Explicar i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del coneixement de la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya i la riquesa dialectal de l'espanyol, com també la reflexió sobre els fenòmens del contacte entre llengües, per afavorir la reflexió interlingüística, per refutar els estereotips i perjudicis lingüístics i per valorar aquesta diversitat com a font de patrimoni cultural. • CE 2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci. • CE 3. Produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent a textos de caràcter acadèmic, amb rigor, fluïdesa, coherència, cohesió, correcció i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals, com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials. • CE 4. Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, amb atenció especial a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, integrant la informació explícita i realitzant les inferències necessàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la

qualitat i fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.

- CE 5. Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, amb atenció especial als gèneres discursius de l'àmbit acadèmic, per construir coneixement i respondre de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.

- CE 6. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació i integrar-la i transformar-la en coneixement per comunicar-la, amb un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual, especialment en el marc de la realització de treballs de recerca sobre temes del currículum o vinculats a les obres literàries llegides.

- CE 7. Seleccionar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres i compartir experiències lectores per construir la identitat lectora pròpia i gaudir de la dimensió social de la lectura.

- CE 8. Llegir, interpretar i valorar obres rellevants de la literatura espanyola i hispanoamericana, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals per establir vincles entre textos diversos a fi de conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats d'aprofitament de la literatura i crear textos d'intenció literària.

- CE 9. Consolidar i aprofundir en el coneixement explícit i sistemàtic sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica.

- CE 10. Posar les pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.

Sabers bàsics seqüenciats i temporalització

A. LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS

- Estudi comparatiu de les principals varietats dialectals de l'espanyol d'Espanya i d'Amèrica: diferències fòniques, gramaticals i lèxiques.

- Trets característics dels diferents registres lingüístics.

Temporalització: 1r trimestre (UP1)

B. COMUNICACIÓ

Context

- Elements verbals i no verbals que intervenen en el procés de comunicació. Propòsit comunicatiu.

- Funcions del llenguatge. Modalitats textuals.

- Adequació a la situació comunicativa.

Temporalització: durant tot el curs.

Gèneres discursius

- Propietats textuals: adequació, coherència, cohesió, correcció. **(1r trimestre)**

- Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: el text acadèmic. **(1r trimestre)**

- Gèneres discursius propis de l'àmbit social. textos periodístics: narració, exposició i argumentació. Mitjans de comunicació i xarxes socials. **(Durant tot el curs)**

- Gèneres literaris. **(Durant tot el curs)**

Processos

- Expressió oral i mediació. Adequació al nivell de formalitat requerit per la situació comunicativa. El registre estàndard. Trets discursius i lingüístics del discurs formal. Elements no verbals. Planificació i recerca d'informació, construcció del discurs i revisió. Transferència dels coneixements lingüístics (lèxics, gramaticals i fonètics) al discurs. Interacció oral en contextos formals. Ús propi i aliè de la paraula. Cooperació conversacional i cortesia lingüística.

- Expressió escrita. Planificació: recerca i selecció d'informació; anàlisi, valoració, organització i síntesi de la informació. Redacció i revisió: transferència dels coneixements lingüístics (lèxics, gramaticals i ortogràfics) al text escrit. Interacció escrita.

- Comprensió oral. Sentit global del discurs. Parts del discurs i relació que mantenen. Usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal. Intenció comunicativa del parlant. Selecció de la informació rellevant.

- Comprensió escrita. Sentit global del text. Parts del text i relació que mantenen. Usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Publicitat i propaganda. Intenció comunicativa de l'emissor. Selecció de la informació rellevant. Interpretació del llenguatge en el seu context. Connotació, denotació, sentit figurat.

Temporalització: durant tot el curs.

Reconeixement i ús discursius dels elements lingüístics

- La modalitat. Formes lingüístiques per a l'expressió de la subjectivitat i de l'objectivitat.

- Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació comunicativa.

- Connectors, marcadors discursius i altres procediments lèxics, semàntics i gramaticals que contribueixen a la cohesió del text.

- Relacions entre formes verbals com a procediment de cohesió textual, amb especial atenció a l'ús dels temps verbals. Valor de les formes no personals.

- Correcció lingüística i revisió ortogràfica, gramatical i tipogràfica dels textos.

- Relació dels signes lingüístics amb el significat del text.

Temporalització: durant tot el curs.

C. EDUCACIÓ LITERÀRIA

Lectura autònoma

- Selecció d'obres rellevants d'autors de la literatura espanyola, europea i universal, amb assessorament.

- Participació activa en el circuit literari i lector, en activitats com ara encontres literaris amb autors d'obres llegides, sessions de narració oral, clubs de lectura, etc.

- Utilització autònoma de tot tipus de biblioteques, físiques i digitals.

- Accés a diferents experiències culturals: representacions teatrals, exposicions bibliogràfiques, etc.

- Expressió argumentada dels gustos lectors personals.

- Diversificació del corpus llegit, amb atenció als circuits comercials del llibre i distingint entre literatura canònica i literatura de consum, clàssics i best-sellers.

Lectures proposades per trimestre: n'han de triar una. S'han tret del llistat de lectures de la prova PAU.

1r trimestre:

- *Luces de bohemia*, R. Valle-Inclán.
- *La casa de Bernarda Alba*, F. García Lorca.

2n trimestre:

- *Nada*. C. Laforet.
- *Últimas tardes con Teresa*¸ Juan Marsé

3r trimestre:

- *¡Ay, Carmela!*, J. Sinisterra.
- *Como agua para chocolate*, L. Esquivel.

Lectura guiada

- La literatura castellana des del darrer quart del segle XIX fins a l'actualitat.

- Lectura i interpretació d'obres completes o fragments rellevants de la literatura castellana des del darrer quart del segle XIX fins a l'actualitat.

- Anàlisi i comentari de textos literaris des del darrer quart del segle XIX fins a l'actualitat: elements constitutius del gènere literari i sentit de l'obra literària, les relacions externes del text amb el seu context social, històric i amb la tradició literària.

Temporalització:

1r trimestre:

- Realismo
- Modernismo y Grupo del 98.

2n trimestre:

- Grupo del 27.

- Literatura de los años 40 y 50.

3r trimestre:

- Literatura de los años 60, 70 y 80.
- Literatura hispanoamericana: el realismo mágico.

D. REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA

- Diferències rellevants entre llengua oral i llengua escrita, amb especial atenció als elements sintàctics, lèxics i pragmàtics. **(1r trimestre; UP1)**

- Procediments de formació de paraules: derivació, composició, parasíntesi, sigles i acrònims. **(2n trimestre)**

- Categories gramaticals: tipus i ús. **(Durant tot el curs)**

- Explicació del significat de paraules o expressions dins el context. Sinonímia, antonímia, paronímia, polisèmia, homonímia. Hiperonímia i hiponímia. **(Durant tot el curs)**

- Sintaxi. Relacions lògiques, gramaticals i semàntiques entre els elements d'una oració. Les funcions sintàctiques. Connectors com a element cohesionador del text i que hi aporta coherència. Elements de referència. Els díctics. Ordre lògic dels elements de l'oració. Signes de puntuació. **(Durant tot el curs)**

- Connotació i denotació. **(Durant tot el curs)**

- Elements discriminatoris del llenguatge. **(1r trimestre; UP1)**

- Identificació dels elements lingüístics que comprometen la comprensió d'un text escrit o oral. **(Durant tot el curs)**

- Propostes de millora i enriquiment d'un text escrit o oral. **(Durant tot el curs)**

Al departament s'ha acordat distribuir els **sabers** en **sis unitats de programació** com s'indica a continuació:

Unitat	Avaluació
• **UP1:** Diversidad lingüística. Morfología y sintaxis. • **UP2:** El comentario de texto. Tipologías y modalidades. Realismo y Naturalismo. • **UP3:** La Generación 98. Géneros periodísticos informativos. Coordinación y yuxtaposición. **Lectures:** *Luces de bohemia* de Valle-Inclán o *La casa de Bernarda Alba* de Lorca	1a avaluació seguiment

• **UP4:** La Generación del 27. Géneros periodísticos de opinión. La oración subordinada sustantiva. Formación de palabras. • **UP5:** Literatura de los años 40 y 50. La oración subordinada adjetiva. Valores del se. **Lectures:** *Nada* de Carmen Laforet o *Últimas tardes con Teresa* de Juan Marsé	2a avaluació seguiment
• **UP6:** Literatura de los años 60. El reportaje interpretativo. Relaciones de palabras según su significado. • **UP7:** La literatura de los años 80. La literatura hispanoamericana. La oración subordinada adverbial. **Lectures:** *¡Ay, Carmela!* de Sanchís Sinisterra o *Como agua para chocolate* de Laura Esquivel	3a avaluació final

Criteris d'avaluació

- CA 1.1. Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb especial atenció a la del propi territori. Contrastar de manera explícita i amb el metallenguatge apropiat aspectes lingüístics i discursius de les llengües i els dialectes en manifestacions orals, escrites i multimodals. Diferenciar els trets de la llengua que responen a la diversitat dialectal dels quals es corresponen amb sociolectes o registres.

- CA 1.2. Qüestionar i refutar prejudicis i estereotips lingüístics. Adoptar una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal. Atendre la diversitat de normes cultes i estàndards que es donen en una mateixa llengua. Analitzar i valorar la rellevància actual dels mitjans de comunicació i les xarxes socials en els processos de normalització lingüística.

- CA 2.1. Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals especialitzats propis de diferents àmbits. Analitzar la interacció entre els diferents codis.

- CA 2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals especialitzats. Avaluar la qualitat, fiabilitat i idoneïtat del canal emprat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

- CA 3.1. Realitzar exposicions i argumentacions orals formals extenses on es recullin diferents punts de vista, amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social. Ajustar-se a les

convencions pròpies de cada gènere discursiu amb fluïdesa, rigor, coherència, cohesió, correcció i el registre, adequat en diferents suports. Emprar de manera eficaç recursos verbals i no verbals.

- CA 3.2. Participar de forma activa i adequada en interaccions orals (formals i informals) i en el treball en equip amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.
- CA 4.1. Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals especialitzats amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació. Realitzar les inferències necessàries i amb diferents propòsits de lectura.
- CA 4.2. Valorar críticament el contingut i la forma de textos especialitzats. Avaluar la qualitat i la fiabilitat dels textos escrits, com també l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.
- CA 5.1. Elaborar textos acadèmics coherents, cohesionats i amb el registre adequat al voltant de temes curriculars o d'interès social i cultural. Planificar el text segons la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal. Revisar esborranys entre iguals o utilitzant altres instruments de consulta.
- CA 5.2. Incorporar procediments per enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.
- CA 6.1. Elaborar treballs de recerca de manera autònoma, en diferents suports, sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social que impliquin localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts. Gestionar l'emmagatzematge i recuperació de la informació recollida en diferents fonts. Avaluar la fiabilitat i la pertinència de la informació recollida. Organitzar la informació i integrar-la en esquemes propis. Reelaborar la informació i comunicar-la de manera creativa, amb un punt de vista crític i respectuós amb la propietat intel·lectual.
- CA 6.2. Avaluar la veracitat de notícies i informacions, amb especial atenció a les xarxes socials i altres entorns digitals. Seguir pautes d'anàlisi, contrast i verificació, fent ús de les eines adequades i mantenint una actitud crítica enfront dels possibles biaixos de la informació.
- CA 7.1. Triar i llegir de manera autònoma obres rellevants que es relacionin amb les propostes de lectura guiada, incloent assaig literari i obres actuals que estableixin connexions amb la tradició. Deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural mitjançant l'explicació argumentada dels criteris de

selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i de l'experiència de lectura.

- CA 7.2. Compartir l'experiència lectora utilitzant un metallenguatge específic. Elaborar una interpretació personal establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals.

- CA 8.1. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric i amb la tradició literària. Utilitzar un metallenguatge específic en la interpretació d'obres literàries llegides. Emetre judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica de les obres.

- CA 8.2. Desenvolupar projectes de recerca que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal. Relacionar de manera argumentada les obres de la literatura espanyola o hispànica de l'últim quart del segle XIX i dels segles XX i XXI i altres manifestacions artístiques, segons els temes, els tòpics, les estructures, el llenguatge, els recursos expressius i els valors ètics i estètics. Explicar l'opinió personal argumentada sobre la lectura.

- CA 8.3. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.

- CA 9.1. Revisar els textos propis i fer propostes de millora. Argumentar els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística i amb un metallenguatge específic. Identificar i esmenar problemes de comprensió lectora utilitzant els coneixements explícits sobre la llengua i el seu ús.

- CA 9.2. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, com també els efectes en el receptor. Utilitzar el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic en l'anàlisi dels trets lingüístics escollits.

- CA 9.3. Elaborar i presentar els resultats de petits projectes de recerca sobre aspectes rellevants del funcionament de la llengua. Formular hipòtesis i establir generalitzacions, utilitzant els conceptes i la terminologia lingüística adequats. Consultar de manera autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.

- CA 10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la

reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuals i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones.

- CA 10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com educatiu i social.

Metodologia i estratègies didàctiques

- Treball individual i grupal.
- Lectura guiada de textos.
- Activitats competencials.
- Proves escrites a partir del comentari de textos.
- Activitats de reflexió.

Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació

La qualificació reflecteix el resultat de l'avaluació formativa. Segons la decisió del claustre, els **criteris d'avaluació** (apartat 3) no es qualifiquen individualment, sinó que serveixen de base per obtenir una **valoració global** del procés de l'alumne.

Aquesta valoració global es reflectirà mitjançant una **nota numèrica (0-10)** que s'obté dels resultats dels instruments d'avaluació, lligats als diferents criteris, ponderats de la següent forma:

- **Proves escrites (comentari de text PAU)⇒ 70%**
- **Treballs i/o proves de les lectures obligatòries⇒ 20 %**
- **Treballs en grup, tasques de classe, interès i participació ⇒ 10%**

L'arrodoniment es contempla a partir de 0'7 a les avaluacions de seguiment 1 i 2, o de 0'5 a l'avaluació ordinària i a l'extraordinària, sempre i quan l'alumne/a hagi demostrat una evolució positiva..

Es penalitzarà amb una rebaixa del 10% de la nota el lliurament fora de termini dels treballs tant individuals com grupals, si no s'ha justificat prèviament amb un document oficial.

La nota registrada als instruments d'avaluació pot baixar fins a 2 punts per faltes d'ortografia. Es penalitza -0'25 a partir de la segona falta fins a un màxim de 2 punts. Aquesta norma segueix el sistema de qualificació i tractament de l'ortografia de la PAU.

L'alumnat ha d'obtenir una nota igual o superior a 5 per aprovar la matèria.

Atenció a la diversitat

A l'etapa de Batxillerat les adaptacions són d'accés. Es tindran en compte les necessitats de suport que alguns alumnes puguin presentar, com ara:

- La presentació dels enunciats, més seqüenciats i guiats en la seva redacció.
- L'adaptació de la tipologia i tamany de lletra, la proporció orientativa de l'espai de resposta a treballs, exàmens i diferents activitats.
- L'adaptació del temps de resposta.
- Altres adaptacions, si escau, com la situació de l'alumne/a dins l'aula o l'ús específic de materials com ordinadors personals...
- En el cas d'alumnat d'altes capacitats, es proposaran activitat d'enriquiment a través de lectures voluntàries i de treballs de literatura comparada.

Es tindran en compte els PEP individuals consensuats amb EOSA.

Elements transversals

- A través del comentari de text, es proposaran lectures que abordin temes com: la igualtat, els prejudicis, el respecte i cura del medi ambient...

Activitats complementàries

- Podran organitzar-se sortides al cinema o teatre en funció de la cartelera i l'oferta teatral si s'ofereixen títols d'obres que puguin ser d'interès per a la matèria.

- El departament de Llengua Castellana i Literatura proposa pel viatge d'estudis, i en particular pel grup d'Arts Escèniques, una visita a Madrid que inclou una visita al Teatro Español o el Teatro de la Comedia per a veure obres representatives de la història de la literatura espanyola.

- Aquesta relació d'activitats no té caràcter exhaustiu. En cas que, al llarg del curs escolar sorgeixin oportunitats educatives que no hagin pogut ser previstes en el moment d'elaborar aquesta programació didàctica, el departament podrà incorporar activitats complementàries, extraescolars o sortides equivalents a les ja programades, sempre que mantinguin la mateixa tipologia, vagin adreçades a un alumnat de característiques similars, comptin amb una organització equivalent pel que fa al professorat responsable i responguin als mateixos objectius pedagògics, competències específiques o resultats d'aprenentatge. Aquestes activitats s'entendran incloses dins la planificació aprovada d'aquest departament, en tant que constitueixen actuacions equivalents a les previstes inicialment i es

desenvolupen dins el mateix marc pedagògic i organitzatiu.

Pla de seguiment

- L'avaluació és **contínua** al llarg del curs, i s'han especificat a l'apartat d'avaluació i qualificació els procediments i instruments d'avaluació que es fan servir en tot moment.
- L'avaluació és **formativa**, perquè es preveu una bona comunicació i un feedback continuat entre professorat i alumnat i entre el propi alumne (autoavaluació) i els seus companys (coavaluació). Molts de sabers i instruments d'avaluació s'aniran repetint de manera recurrent al llarg del curs i la professora acompanya els alumnes en l'identificació dels errors i en la millora del procés d'aprenentatge. També revisarà i orientarà les tasques i instruccions a les necessitats precises de l'alumnat per afavorir-ne la motivació i l'acompliment.

- A un curs terminal com és 2n de batxillerat, cal tenir molt present en quines circumstàncies es considerarà que un alumne/a ha fet **abandonament de matèria**. Les pautes serien:

    - Faltar a classe reiteradament i no justificar-ne l'absència de forma oficial.

    - No presentar-se a totes les proves escrites proposades i/o no lliurar tots els treballs obligatoris i no justificar-ho amb document oficial.

    - Deixar en blanc o gairebé en blanc treballs i/ o proves escrites.

Pla de recuperació

- Tot i que l'avaluació és contínua, a cada trimestre es proposen treballs individuals que tracten d'alguns sabers específics dins els sabers generals i que s'avaluen només a un trimestre (per exemple, les lectures autònomes); per això, es contempla la següent mesura de recuperació:

    - Abans de l'avaluació ordinària, es proposarà una data de lliurament de tots els treballs individuals pendents.

- La prova de recuperació de la convocatòria extraordinària serà global de tota la matèria del curs i en format PAU. La nota de l'avaluació extraordinària mai no serà inferior a la nota de l'ordinària.

- L'alumnat que tingui suspesa la Llengua Castellana de 1r Batxillerat recupera automàticament la matèria si aprova la 2a avaluació del curs de 2n Batxillerat. En cas de suspendre aquesta 2a avaluació, els alumnes poden presentarse a un examen de matèria pendent que es farà al mes d'abril. A més, la professora que

condueix les hores lectives de recuperació de pendents, proposa una via alternativa o **VIA 1** per atorgar més oportunitats a l'alumnat, i que consisteix en convocar dos exàmens (un per desembre i un per febrer) i un treball de literatura per entregar abans del mes de març. Si el resultats d'aquestes activitats és positiu, l'alumne/a recupera la matèria pendent.

- El departament ha disposat una **addenda** al Pla de Pendents de Batxillerat (26-27) que afecta a la qualificació d'aquesta **VIA 1** alternativa: Els alumnes que **faltin de forma injustificada** a **més d'un 20%** de les classes (això suposa **4 sessions = 1 mes** de no assistència) **perdran el dret a l'avaluació contínua**, és a dir, a fer proves eliminatòries de matèria o a que les tasques recollides a classe ponderin en la nota per aprovar la matèria. Per tant, el 100% de la qualificació correspondrà a l'examen global realitzat el dia estipulat per caporalia, si és que no han aprovat per la via ordinària (2a avaluació del 2n Batxillerat).

  (Veure **annex 1**. del **Pla de Pendents Batxillerat 26-27**)

Revisió i millora

- La revisió i millora de la programació d'aquesta materia es farà al llarg del curs, de forma simultània a la seva implementació i, especialment, al final del curs.

2.2.2.2. ARTS ESCÈNIQUES II

Competències específiques

- CE 1 Analitzar manifestacions escèniques de diferents èpoques i tradicions, descrivint les característiques, establint relacions amb el context i identificant possibles influències i projeccions, per valorar el patrimoni i enriquir l'imaginari propi.

- CE 2 Explorar les possibilitats expressives de diferents sistemes, mitjans i codis de significació escènica, a través d'activitats de caràcter pràctic, per incorporar l'ús al repertori personal de recursos i desenvolupar el criteri de selecció dels més adequats a la intenció comunicativa

- CE 3 Abordar la recreació i representació de l'acció dramàtica, a partir de la construcció col·lectiva d'escenes que mostrin tot tipus de personatges i conflictes, per desenvolupar habilitats de comunicació i negociació i reforçar l'autoconeixement, la creativitat, l'empatia,la imaginació i l'esperit emprenedor en diverses situacions i contextos.

- CE 4 Realitzar projectes de creació i difusió escènica, planificant les fases, seleccionant i estructurant els elements de significació i assumint diferents funcions amb iniciativa i responsabilitat, per expressar una intenció comunicativa, enriquir l'entorn cultural i identificar oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic o professional.
- CE 5 Valorar críticament manifestacions escèniques, identificant el públic al qual es dirigeixen analitzant les seves característiques i els seus pressupostos artístics, per desenvolupar el criteri estètic, difondre el patrimoni i ampliar les possibilitats de gaudi de les arts escèniques

Sabers bàsics seqüenciats i temporalització

- A. PATRIMONI ESCÈNIC
- - Arts escèniques: concepte, tipologies i tradicions.
- - Les arts escèniques i la seva història: canvis i transformacions. L'evolució històrica de la representació escènica, amb especial atenció a la tradició europea.

Temporalització: 1r trimestre.

- B. EXPRESSIÓ I COMUNICACIÓ ESCÈNIQUES
- - Codis de significació escènica: naturalesa, descripció i classificació.
- - L'espai escènic com a generador de significat. La convenció teatral.
- - Recursos plàstics: escenografia volumètrica i virtual, caracterització, il·luminació i espai sonor. Recursos literaris i altres materials. El text dramàtic: anàlisi, adaptació i memorització.
- - El conflicte dramàtic: personatge, situació i acció dramàtica.
- - El personatge dramàtic: anàlisi, caracterització i construcció.
- - Joc dramàtic, improvisació, dramatització i creació col·lectiva.

Temporalització: 1r i 2n trimestre.

- C. INTERPRETACIÓ
- - Preparació física i preparació pre expressiva. La cura del cos.
- - Mètodes i tècniques d'interpretació.

- - Els instruments de l'intèrpret: expressió corporal, gestual, oral, rítmica i musical. La consciència emocional i corporal.
- - El personatge dramàtic: graus de representació, objectius i funcions.
- - La partitura interpretativa i la seva execució. Memorització i pràctica d'instruccions escèniques precises establertes pel director o pel propi intèrpret.

Temporalització: 2n i 3r trimestre.

- D. REPRESENTACIÓ I ESCENIFICACIÓ
- - L'espectacle escènic: concepte i característiques.
- - Tipologies bàsiques de l'espectacle: clàssic, d'avantguarda, corporal, occidental, oriental, d'objectes, de dansa, d'interior, de carrer.
- - Altres formes de representació escènica: happening, performance, vídeo-teatre o teatre-dansa.
- - El disseny d'un espectacle: equips, fases i àrees de treball.
- - Els assaigs: tipologia, finalitats i organització.
- - Representació d'espectacles escènics.
- - Estratègies de treball en equip. Resolució de conflictes.

Temporalització: 2 i 3r trimestre

- E. LA RECEPCIÓ DE LES ARTS ESCÈNIQUES
- - El públic: concepte i tipologies.
- - La recepció teatral: catarsi, estranyament i participació.
- - Estratègies i tècniques d'anàlisis de manifestacions escèniques.
- - El respecte de la propietat intel·lectual. La protecció de la creativitat personal.

Temporalització: 3r trimestre

Unitats	Avaluació
UP 1. Conectamos con nuestro cuerpo **UP 2. Recreamos *Tu cara me suena***	1a avaluació seguiment

UP 3. Interpretamos a Lorca **UP 4. Hacemos una obra de teatro**	2a avaluació seguiment
UP 5: Despedimos el curso	Avaluació final

Criteris d'avaluació

- CA 1.1 Analitzar, amb un vocabulari adequat, manifestacions escèniques de diferents èpoques i tradicions, descrivint-ne les característiques, establint relacions amb el seu context i evidenciant una actitud d'obertura, interès i respecte en la recepció activa d'aquestes.
- CA 1.2 Establir connexions entre manifestacions escèniques de diferents èpoques i tradicions, valorant-ne la influència sobre les arts escèniques actuals.
- CA 2.1 Participar, amb iniciativa, confiança i creativitat, en l'exploració de sistemes, mitjans i codis de significació escènica, a través d'activitats de caràcter pràctic.
- CA 2.2 Recrear l'acció dramàtica, el disseny de personatges i la configuració de situacions i escenes, seleccionant les tècniques més adequades d'entre les que conformen el repertori personal de recursos.
- CA 3.1 Emprar diferents tècniques d'interpretació de manera creativa, aplicant estratègies de memorització i valorant els assaigs com a espais d'escolta, diàleg i aprenentatge.
- CA 3.2 Recrear i representar l'acció dramàtica, demostrant precisió, eficàcia i expressivitat, seguint les indicacions de la direcció, mantenint la concentració i gestionant de forma guiada l'ansietat i la por escènica.
- CA 4.1 Participar activament en la realització de projectes col·lectius de creació i difusió escènica,assumint diferents funcions amb iniciativa i responsabilitat i valorant i respectant les aportacions i experiències de la resta d'integrants del grup.
- CA 4.2 Avaluar i presentar els resultats de projectes de creació i difusió escènica, analitzant la relació entre els objectius plantejats i el producte final obtingut i explicant les diferències que hi pugui haver entre ells.

- CA 5.1 Identificar el tipus de públic al qual es dirigeix un espectacle determinat, basant els arguments en l'anàlisi de l'obra i en les reaccions del públic.

- CA 5.2 Comentar manifestacions escèniques, emprant la terminologia adequada, reelaborant informació a partir de fonts fiables i reflexionant críticament sobre les seves característiques i pressuposts artístics.

Metodologia i estratègies didàctiques

Per garantir un aprenentatge significatiu, competencial i inclusiu, es combinaran diverses metodologies que s'adaptin a les necessitats dels alumnes, als objectius d'aprenentatge i al context educatiu. Les estratègies que es desplegaran són:

- Instrucció directa: s'utilitzarà per introduir nous continguts.
- Aprenentatge cooperatiu: es fomentarà el treball en grups heterogenis on cada alumne assumeix un rol actiu.
- Aprenentatge entre iguals: es promouran activitats on els alumnes comparteixin coneixements, corregeixin i valorin el treball dels companys, i participin en debats o tutories entre iguals. Això reforça la comprensió i genera un clima de confiança.
- Combinació de metodologies: segons el moment del procés d'ensenyament-aprenentatge, es combinaran les estratègies anteriors per garantir la diversitat metodològica.

Instruments i processos d'avaluació, sistema de qualificació

Instruments d'avaluació

- **Observació directa**: Seguiment del comportament, participació i actitud durant les activitats escèniques.
- **Autoavaluació i coavaluació**: L'alumnat valora el seu propi treball i el dels companys.
- **Proves escrites:** exàmens amb format de selectivitat.
- **Proves pràctiques**: Representacions, improvisacions o muntatges escènics

Processos d'avaluació

- **Avaluació contínua**: Seguiment regular del progrés de l'alumne durant els assaigs
- **Avaluació formativa**: Amb retroalimentació constant per millorar el procés.
- **Avaluació final**: Valoració global del rendiment i assoliment de competències.

Sistema de qualificació

La qualificació reflecteix el resultat de l'avaluació formativa. Segons la decisió del claustre, els **criteris d'avaluació** (apartat 3) no es qualifiquen individualment, sinó que serveixen de base per obtenir una **valoració global** del procés de l'alumne.

Aquesta valoració global es reflectirà mitjançant una **nota numèrica (0-10)** que s'obté dels resultats dels instruments d'avaluació, lligats als diferents criteris, ponderats de la següent forma:

- **10%** Participació i actitud: Implicació, respecte, col·laboració i iniciativa durant les activitats
- **25%** proves escrites: temari oficial de selectivitat.
- **25%** treballs: capacitat d'entendre el funcionament de les arts escèniques i d'analitzar de forma crítica espectacles de diversos tipus.
- **40%** Execució pràctica: Qualitat interpretativa, expressió corporal, veu, moviment i presència.

L'arrodoniment es contempla a partir de 0'7 a les avaluacions de seguiment 1 i 2, o de 0'5 a l'avaluació ordinària i a l'extraordinària.

Atenció a la diversitat

L'assignatura d'arts escèniques ofereix un espai privilegiat per treballar la diversitat, ja que fomenta l'expressió individual, el treball cooperatiu i la inclusió de múltiples formes de comunicació. Aquí tens com es pot aplicar l'atenció a la diversitat en aquest context:

Principis generals d'inclusió

- **Adaptació metodològica**: Ús de tècniques diverses com el joc dramàtic, la improvisació, el treball corporal o la creació col·lectiva per adaptar-se als diferents estils d'aprenentatge.
- **Participació activa**: Tots els alumnes poden contribuir segons les seves capacitats, ja sigui com a intèrprets, creadors, tècnics, escenògrafs o dramaturgs.
- **Valoració de la diferència**: Es promou el respecte per les diverses formes d'expressió, cultures, identitats i capacitats.
- **Agrupaments flexibles**: Treball en petits grups segons interessos, ritmes o necessitats.

Mesures específiques d'atenció a la diversitat:

- **Agrupaments flexibles**: Treball en petits grups segons interessos, ritmes o necessitats.

- **Adaptacions curriculars**: Modificació de continguts, criteris d'avaluació o activitats per alumnes amb necessitats específiques.

Elements transversals

Principals elements transversals

- **Educació en valors**: foment de la solidaritat, el respecte, la tolerància, la responsabilitat i el compromís social a través del treball cooperatiu i la creació col·lectiva.
- **Educació emocional**: desenvolupament de l'empatia, la gestió de les emocions i l'autoestima mitjançant l'expressió artística i la interpretació de personatges.
- **Pensament crític i creatiu**: anàlisi de situacions escèniques, creació de propostes originals i reflexió sobre el context sociocultural de les obres.
- **Competència comunicativa**: millora de l'expressió oral, corporal i gestual, així com de la capacitat de transmetre idees i sentiments.
- **Educació estètica i cultural**: coneixement de diferents manifestacions artístiques, tant clàssiques com contemporànies, com el microteatre, la performance o la fusió de disciplines.
- **Treball interdisciplinari**: connexions amb altres matèries com la música, la literatura, la història, l'educació física o la tecnologia, per enriquir les creacions escèniques.

En resum:

L'assignatura d'Arts Escèniques no només forma artistes, sinó ciutadans sensibles, crítics i compromesos. A través de la pràctica escènica, l'alumnat aprèn a mirar el món amb una nova perspectiva i a expressar-se amb autenticitat.

Activitats complementàries

- El grup de 2n de batxillerat d'Arts escèniques del institut. presentará una obra de teatre per determinar a l' institut i al teatre Xesc Forteza.
- També es preveu una sortida al Teatre Principal durant el mes d'abril per assistir a la representació de *Yerma*, de Federico García Lorca.
- Cada quinze dies, el grup farà una activitat conjunta amb l'alumnat de l'assignatura de 2n de Batxillerat. Aquesta activitat ha estat organitzada pel professorat de les dues assignatures i es diu *Cinefòrum*. L'objectiu principal és apropar a l'alumnat els coneixements bàsics sobre el món del cinema i fer-los

conscients dels recursos artístics emprats per crear una pel·lícula, entesa com una representació escènica.

- Com ja s'ha indicat a la programació de la matèria Llengua Castellana II, el departament proposa com a viatge d'estudis, especialment per al grup d'Arts Escèniques, anar a Madrid a assistir a un espectacle teatral i fer itineraris culturals.

Pla de seguiment

- L'avaluació és contínua: seguiment regular del progrés de l'alumne durant els assaigs, formativa: amb retroalimentació constant per millorar el procés i final: valoració global del rendiment i assoliment de competències.

Pla de recuperació

- L'alumnat que suspèn l'assignatura és normalment per absentisme. A final de curs podrà presentar-se a uns exàmens orals sobre les activitats fetes durant el curs.

Revisió i millora

La revisió i millora de la programació d'aquesta materia es farà al llarg del curs, de forma simultània a la seva implementació i, especialment, al final del curs.

3. Coordinació del departament

3.1. Coordinació horitzontal (per cursos)

- **Objectiu:** garantir que els diferents docents que imparteixen una mateixa matèria o àmbit en un mateix curs comparteixin criteris, metodologies i avaluació.

- **Accions concretes:**
    - Reunions periòdiques per revisar la programació didàctica de cada curs.
    - Establiment de criteris comuns de qualificació i d'avaluació.
    - Disseny conjunt de proves i instruments d'avaluació quan sigui possible.
    - Compartició de materials i recursos didàctics.
    - Acords per a l'atenció a la diversitat i adaptacions individuals.

3.2. Coordinació vertical (entre cursos i etapes)

- **Objectiu:** assegurar la progressió i coherència dels aprenentatges des de 1r d'ESO fins a 2n de Batxillerat.
- **Accions concretes:**
    - Revisió anual de la seqüenciació dels sabers bàsics per evitar repeticions innecessàries o buits de contingut.
    - Ajustament dels criteris d'avaluació perquè siguin gradualment més exigents i coherents amb el nivell educatiu.
    - Coordinació entre els equips docents d'ESO i de Batxillerat per enllaçar competències i sabers clau.
    - Avaluació conjunta de resultats i detecció de dificultats recurrents per millorar la transició entre etapes.

3.3. Criteris comuns de departament

- **Metodologia:** definició de línies metodològiques compartides (aprendre fent, treball per projectes, ús de TIC, etc.), que cada docent adapta segons la seva realitat d'aula.
- **Avaluació:** establiment d'un marc comú sobre:
    - Percentatges orientatius per avaluar competències, activitats, proves i projectes.
    - Tipus d'instruments utilitzats (rúbriques, exàmens, treballs, observació, autoavaluació).
    - Procediments per a la recuperació i millora de resultats.
- **Atenció a la diversitat:** definició d'actuacions generals (adaptacions metodològiques, materials de suport, reforç en petit grup, etc.).
- **Elements transversals:** consens sobre com treballar de manera integrada els valors, la igualtat de gènere, la sostenibilitat, la cultura digital, la inclusió i la ciutadania democràtica.

3.4. Eines i canals de coordinació

- Reunions del departament.
- Actes de reunió i documents compartits (carpetes digitals).
- Coordinació amb la CCP i amb els tutors de curs.
- Comunicació fluida amb l'EOSA i altres departaments quan calen actuacions interdisciplinàries.

3.5. Seguiment i revisió de la coordinació

- Valoració anual del funcionament del departament.
- Propostes de millora recollides en una memòria de departament.
- Introducció de modificacions a la programació didàctica del curs següent en funció dels resultats i experiències.